

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των ΑΕΙ με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις»

I. Εισαγωγικές παρατηρήσεις

Αντικείμενο του υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχεδίου είναι, ιδίως, ο καθορισμός ενιαίου πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.), η εισαγωγή νέου μοντέλου διοίκησης, η θέσπιση νέου τρόπου εκλογής και εξέλιξης των μελών διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού, καθώς και ζητήματα που αφορούν την έρευνα, την επιμόρφωση και διά βίου μάθηση, την ακαδημαϊκή αναγνώριση τίτλων σπουδών της αλλοδαπής, και το εκκλησιαστικό καθεστώς των επαρχιών του Οικουμενικού Πατριαρχείου στη Δωδεκάνησο.

Το νομοσχέδιο, όπως το επεξεργάστηκε η Διάρκης Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων, διαρθρώνεται σε οκτώ (8) Μέρη και τετρακόσια εξήντα τέσσερα (464) άρθρα, συμπεριλαμβανομένου του ακροτελεύτιου άρθρου, που ορίζει τον χρόνο έναρξης ισχύος των διατάξεων του νόμου.

Το Μέρος Α΄ (άρθρα 1-296), που φέρει τον τίτλο «Οργάνωση και λειτουργία Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων», αποτελείται από τριάντα δύο (32) Κεφάλαια. Διά των άρθρων 1 και 2 καθορίζονται ο σκοπός του νομοσχεδίου και το αντικείμενο των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α΄ (άρθρα 3-6), υπό τον τίτλο «Γενικές αρχές οργάνωσης και λειτουργίας των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων», εισάγονται ρυθμίσεις αναφορικά με την αποστολή των Α.Ε.Ι. (άρθρο

2

3), την κατοχύρωση της ακαδημαϊκής ελευθερίας (άρθρο 4), τη διαδικασία ίδρυσης, συγχώνευσης και κατάργησης Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (άρθρο 5), καθώς και τη δημιουργία παραρτημάτων (άρθρο 6).

Με το Κεφάλαιο Β' (άρθρα 7-19), που φέρει τον τίτλο «Όργανα διοίκησης των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων», ορίζονται τα όργανα διοίκησης των Α.Ε.Ι. (Συμβούλιο Διοίκησης, Σύγκλητος, Πρύτανης, Αντιπρυτάνεις, Εκτελεστικός Διευθυντής), οι αρμοδιότητες και η διαδικασία ανάδειξης τους (άρθρα 7-18) και, επίσης, προβλέπεται η δυνατότητα απαλλαγής του Πρύτανη, των Αντιπρυτάνεων και των εσωτερικών μελών του Συμβουλίου Διοίκησης από το σύνολο ή μέρος των διδακτικών τους καθηκόντων (άρθρο 19).

Διά του Κεφαλαίου Γ' (άρθρα 20-40), υπό τον τίτλο «Ακαδημαϊκή διάρθρωση των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και όργανά τους», εισάγονται ρυθμίσεις που αφορούν τη διάρθρωση των Α.Ε.Ι. (άρθρα 20-21), τα όργανα των Σχολών (Κοσμήτορας, Κοσμητεία) και τις αρμοδιότητές τους (άρθρα 22-27), τα όργανα των Τμημάτων (Συνέλευση, Διοικητικό Συμβούλιο, Πρόεδρος, Αντιπρόεδρος) και τις αρμοδιότητές τους (άρθρα 28-33), τα όργανα του Τομέα (Γενική Συνέλευση, Διευθυντής) και τις αρμοδιότητές τους (άρθρα 34-37) και, επίσης, τα κριτήρια της διάκρισης των ακαδημαϊκών μονάδων σε αυτοδύναμες και μη αυτοδύναμες (άρθρα 38-39). Περαιτέρω, το άρθρο 40 περιλαμβάνει γενικές διατάξεις για την εκλογή, οργάνωση και λειτουργία των οργάνων διοίκησης.

Με το Κεφάλαιο Δ' (άρθρα 41-43), υπό τον τίτλο «Διαδικασία Ανάδειξης Εκπροσώπων στα Όργανα των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και Φοιτητικοί Σύλλογοι» οργανώνεται η εκπροσώπηση ειδικών κατηγοριών προσωπικού και των φοιτητών στα όργανα διοίκησης (άρθρα 41-42) καθώς και το Συμβούλιο Φοιτητών (άρθρο 43).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Ε' (άρθρα 44-45), υπό τον τίτλο «Συνεδριάσεις Οργάνων – Δημοσιότητα – Ιστότοποι Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων», ρυθμίζεται η διαδικασία συνεδριάσεων των συλλογικών οργάνων (άρθρο 44) και η λειτουργία ιστοτόπων στα ΑΕΙ (άρθρο 45).

Με το Κεφάλαιο ΣΤ' (άρθρα 46-62), υπό τον τίτλο «Επιμέρους Ακαδημαϊκές και Ερευνητικές Δομές των Ακαδημαϊκών Μονάδων», ρυθμίζονται τα Πανεπιστημιακά Εργαστήρια (άρθρα 46-53), οι Πανεπιστημιακές Κλινικές (άρθρα 54-59) και τα Πανεπιστημιακά Μουσεία (άρθρα 60-63).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Ζ' (άρθρα 63-69), υπό τον τίτλο «Γενικές Διατάξεις περί Οργάνωσης και Λειτουργίας Προγραμμάτων Σπουδών», οργανώνεται η διάρθρωση των σπουδών σε κύκλους (άρθρο 63) και ρυθμίζεται το διδακτικό έργο (άρθρο 64), η αξιολόγηση των φοιτητών και οι εξετάσεις (άρθρο 65), ο κατάλογος των μαθημάτων (άρθρο 66), η εξ αποστάσεως εκ-

παίδευση (άρθρα 67-68) και η πρακτική άσκηση των φοιτητών (άρθρο 69).

Με το Κεφάλαιο Η΄ (άρθρα 70-78), υπό τον τίτλο «Οργάνωση και Λειτουργία Προγραμμάτων Πρώτου Κύκλου Σπουδών», οργανώνεται ο πρώτος κύκλος σπουδών (άρθρα 70-74) και τίθενται ειδικές διατάξεις για τη χρονική διάρκεια (άρθρα 75-76), τη δυνατότητα εσωτερικής κινητικότητας (άρθρο 77), και τον «ενιαίο και αδιάσπαστο» τίτλο σπουδών μεταπτυχιακού επιπέδου (άρθρο 78).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Θ΄ (άρθρα 79-97), υπό τον τίτλο «Οργάνωση και Λειτουργία Προγραμμάτων Δεύτερου και Τρίτου Κύκλου Σπουδών», οργανώνεται ο δεύτερος και ο τρίτος κύκλος σπουδών, οι οποίοι διέπονται από οικείο Κανονισμό (άρθρο 79). Ειδικότερα, ρυθμίζεται η ίδρυση, οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών (άρθρα 80-89), διδακτορικών σπουδών (άρθρα 90-96) καθώς και λοιπά θέματα (άρθρο 97).

Με το Κεφάλαιο Ι΄ (άρθρα 98-100), υπό τον τίτλο «Προγράμματα Σπουδών Σύντομης Διάρκειας», ρυθμίζονται ειδικά προγράμματα σπουδών σύντομης διάρκειας και συγκεκριμένα οι σπουδές δευτεροβάθμιας κατεύθυνσης (άρθρο 98), οι σπουδές που άγουν σε χορήγηση πιστοποιητικού παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας (άρθρο 99), και αυτές που άγουν σε πιστοποιητικό ψηφιακών δεξιοτήτων (άρθρο 100).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΙΑ΄ (άρθρα 101-111), υπό τον τίτλο «Οργάνωση και Λειτουργία Ξενόγλωσσων Προγραμμάτων Σπουδών και Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια», ρυθμίζεται η οργάνωση και λειτουργία ξενόγλωσσων προγραμμάτων σπουδών (άρθρα 101-106), περιλαμβανομένων των προγραμμάτων διπλής ειδίκευσης και των διπλών προγραμμάτων (άρθρα 107-108, αντιστοίχως), των χειμερινών και θερινών προγραμμάτων (άρθρο 109) και των συνεργασιών με ιδρύματα της αλλοδαπής (άρθρο 110-11).

Με το Κεφάλαιο ΙΒ΄ (άρθρα 112-123), υπό τον τίτλο «Οργάνωση και λειτουργία Κέντρων Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης», ρυθμίζεται η οργάνωση και η λειτουργία Κέντρων Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης (ΚΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.), και, ειδικότερα, μεταξύ άλλων, η ίδρυσή τους ως ανεξάρτητων ακαδημαϊκών μονάδων των Α.Ε.Ι. (άρθρο 112), ο σκοπός τους (άρθρο 113), τα όργανα διοίκησής τους και οι αρμοδιότητές τους (άρθρα 114-118), ο Κανονισμός Λειτουργίας τους (άρθρο 119), η τήρηση Μητρώου εκπαιδευτών (άρθρο 120), το περιεχόμενο των εκπαιδευτικών προγραμμάτων (άρθρο 121), η συνεργασία με άλλους φορείς (άρθρο 122) και οι πόροι τους (123).

Με το Κεφάλαιο ΙΓ΄ (άρθρα 124-125), υπό τον τίτλο «Οργάνωση και λει-

τουργία ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών», προβλέπεται η ίδρυση και λειτουργία ενιαίας κεντρικής βιβλιοθήκης ως αυτοτελούς ακαδημαϊκής μονάδας σε κάθε Α.Ε.Ι. (άρθρο 124), και ορίζεται ο σκοπός του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (Σ.Ε.Α.Β.) και τα μέλη του (άρθρο 125).

Με το Κεφάλαιο ΙΔ΄ (άρθρα 126-127), υπό τον τίτλο «Θέματα Αποδοχών Εκπαιδευτικού Προσωπικού για την Παροχή Διδακτικού Έργου», ρυθμίζεται η καταβολή αποδοχών για την παροχή διδακτικού έργου σε προγράμματα σπουδών για τα οποία καταβάλλονται τέλη φοίτησης (άρθρο 126), καθώς και για την παροχή διδακτικού έργου από δημοσίους υπαλλήλους (άρθρο 127).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΙΕ΄ (άρθρα 128-130), υπό τον τίτλο «Κέντρα Υποστήριξης του Προσωπικού και των Φοιτητών των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων», ρυθμίζεται η λειτουργία κέντρων για την ψυχολογική και συμβουλευτική υποστήριξη (άρθρο 128), καθώς και την υποστήριξη διδασκαλίας και μάθησης (άρθρο 129), και ο θεσμός του Συνηγόρου του Φοιτητή (άρθρο 130).

Με το Κεφάλαιο ΙΣΤ΄ (άρθρα 131-137), υπό τον τίτλο «Πανεπιστημιακά Κέντρα Έρευνας και Καινοτομίας», οργανώνεται η λειτουργία των Κέντρων Έρευνας και Καινοτομίας, στο πλαίσιο των οποίων δύνανται να λειτουργούν Ερευνητικά Ινστιτούτα (άρθρα 133-134).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΙΖ΄ (άρθρα 138-153), υπό τον τίτλο «Διαδικασία Εκλογής και Εξέλιξης Μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού», οργανώνεται η διαδικασία εκλογής και εξέλιξης μελών ΔΕΠ. Ειδικότερα, ορίζεται ο ετήσιος προγραμματισμός (άρθρο 138), η κατανομή θέσεων και η έκδοση των προκηρύξεων (άρθρο 139), οι βαθμίδες διάκρισης των μελών ΔΕΠ και το καθεστώς έκαστης βαθμίδας (άρθρο 140), η εκ νέου προκήρυξη θέσης (άρθρο 141) και η αποκλειστική διενέργεια των διαδικασιών εκλογής και εξέλιξης μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος ΑΠΕΛΛΑ (άρθρο 142). Περαιτέρω, ορίζονται αναλυτικά οι προϋποθέσεις εκλογής και εξέλιξης (άρθρο 143), η κατάρτιση μητρώων γνωστικών αντικειμένων (άρθρο 144) και μητρώων εκλεκτόρων (άρθρο 145), η διαδικασία συγκρότησης των εκλεκτορικών σωμάτων (άρθρο 146), τα επιμέρους στάδια της διαδικασίας (άρθρα 147-148), ο διορισμός και η ανάληψη καθηκόντων (άρθρο 149) και ο έλεγχος νομιμότητας από το Συμβούλιο Διοίκησης (άρθρο 150) και τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων (άρθρο 151). Τέλος, ρυθμίζεται η δυνατότητα μεταβολής γνωστικού αντικειμένου (άρθρο 152) και μετακινήσεων μελών ΔΕΠ (άρθρο 153).

Με το Κεφάλαιο ΙΗ΄ (άρθρα 154-161), υπό τον τίτλο «Υπηρεσιακή Κατάσταση, Δικαιώματα και Υποχρεώσεις Μελών Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού», ορίζεται το καθεστώς απασχόλησης των μελών ΔΕΠ (άρθρο

154), οι υποχρεώσεις (άρθρο 155) και τα δικαιώματά τους (άρθρο 156), το καθεστώς αδειών (άρθρο 157), παράλληλης απασχόλησης (άρθρο 158), τα ασυμβίβαστα (άρθρο 159), το καθεστώς αναστολής καθηκόντων (άρθρο 160) και η χρήση πιστώσεων που δεν καταβάλλονται λόγω αναστολής καθηκόντων ή χορήγησης άδειας άνευ αποδοχών (άρθρο 161).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΙΘ' (άρθρα 162-165), που φέρει τον τίτλο «Λοιπές κατηγορίες διδακτικού προσωπικού των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων», ορίζονται οι κατηγορίες του ειδικού διδακτικού προσωπικού των Α.Ε.Ι. (άρθρο 162) και προσδιορίζονται το είδος του διδακτικού έργου, οι υποχρεώσεις και τα απαραίτητα προσόντα του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (άρθρο 163), του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (άρθρο 164) και του Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (άρθρο 165).

Με το Κεφάλαιο Κ' (άρθρα 166-175), που φέρει τον τίτλο «Πρόσθετο διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό», εισάγονται ρυθμίσεις που αφορούν τη διαδικασία πρόσληψης ερευνητών στα Α.Ε.Ι. (άρθρο 166), τη σύσταση προσωπικών θέσεων μελών Δ.Ε.Π. για Έλληνες επιστήμονες που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας (άρθρο 167), την ίδρυση επώνυμων εδρών διδασκαλίας και έρευνας, εφόσον η σχετική δαπάνη καλύπτεται από δωρεά (άρθρο 168), τη δυνατότητα Ελλήνων επιστημόνων του εξωτερικού να απασχολούνται μερικώς σε ελληνικά πανεπιστήμια (άρθρο 169) και τις προϋποθέσεις παροχής διδακτικού έργου από ομότιμους καθηγητές ελληνικών Α.Ε.Ι. (άρθρο 170) και από επισκέπτες καθηγητές που προέρχονται από πανεπιστήμια της αλλοδαπής (άρθρο 171). Περαιτέρω, προσδιορίζονται τα απαραίτητα προσόντα και η διαδικασία επιλογής των ερευνητών επί συμβάσει (άρθρο 172), των εντεταλμένων διδασκόντων (άρθρο 173), των μεταδιδακτορικών ερευνητών (άρθρο 174) και του επικουρικού διδακτικού προσωπικού (άρθρο 175).

Διά του Κεφαλαίου ΚΑ' (άρθρα 176-194), που φέρει τον τίτλο «Πειθαρχικό δίκαιο μελών διδακτικού ερευνητικού προσωπικού, ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού, εργαστηριακού διδακτικού προσωπικού και ειδικού τεχνικού εργαστηριακού προσωπικού των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων», ορίζεται το πεδίο εφαρμογής των σχετικών διατάξεων (άρθρο 176), καθορίζονται οι έννοιες του πειθαρχικού παραπτώματος και της πειθαρχικής ποινής (άρθρα 177-180) και ρυθμίζονται ζητήματα αναφορικά με την άσκηση πειθαρχικής δίωξης, τη συγκρότηση και τις αρμοδιότητες των πειθαρχικών οργάνων του διδακτικού προσωπικού των Α.Ε.Ι., την εκτέλεση των πειθαρχικών αποφάσεων και τη δυνατότητα υποβολής ενστάσεων και προσφυγών (άρθρα 181-189). Περαιτέρω, καθορίζεται η διαδικασία της άσκησης πειθαρχικού ελέγχου στους ομότιμους καθηγητές και το πρόσθετο προσωπικό των

6

Α.Ε.Ι., προβλέπεται η ανάλογη εφαρμογή διατάξεων σε όσα ζητήματα δεν ρυθμίζονται από το υπό ψήφιση νομοσχέδιο και, τέλος, ορίζονται οι περιπτώσεις επιβολής στο διδακτικό προσωπικό των Α.Ε.Ι. των πειθαρχικών ποινών της οριστικής παύσης και της υποχρεωτικής αποχής από τα καθήκοντά τους (άρθρα 190-194).

Με το Κεφάλαιο ΚΒ´ (άρθρα 195-205), υπό τον τίτλο «Πειθαρχικό δίκαιο φοιτητών», καθορίζονται το πεδίο εφαρμογής και οι βασικές αρχές του πειθαρχικού δικαίου των φοιτητών (άρθρα 195-196), ορίζονται τα πειθαρχικά παραπτώματα, οι πειθαρχικές ποινές και τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα (άρθρα 197-199), και προβλέπονται οι διαδικασίες άσκησης πειθαρχικής δίωξης, πειθαρχικής ανάκρισης και ένορκης διοικητικής εξέτασης (άρθρα 200-202). Επίσης, εισάγονται ρυθμίσεις που αφορούν τον τρόπο λήψης των αποφάσεων των πειθαρχικών οργάνων, την παραγραφή των πειθαρχικών παραπτωμάτων και τη δικαστική προστασία των φοιτητών στους οποίους επιβλήθηκε πειθαρχική ποινή (άρθρα 203-205).

Με το Κεφάλαιο ΚΓ´ (άρθρα 206-214), υπό τον τίτλο «Οργανωτική διάρθρωση των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων», εξειδικεύεται η υποχρέωση κάθε Α.Ε.Ι. να καταρτίζει τον Οργανισμό του (άρθρο 206), προβλέπονται η σύσταση και οι αρμοδιότητες διοικητικών δομών και αυτοτελών υπηρεσιών στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (άρθρα 207-213) και εισάγονται ρυθμίσεις για την οργάνωση και τη λειτουργία των διοικητικών δομών των Α.Ε.Ι. (άρθρο 214).

Το Κεφάλαιο ΚΔ´ (άρθρα 215-216), που φέρει τον τίτλο «Θέματα διασφάλισης ποιότητας και στρατηγικού σχεδιασμού», προβλέπει τη συγκρότηση και τις αρμοδιότητες δύο διοικητικών δομών που συνιστώνται σε κάθε Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα, της «Μονάδας Διασφάλισης Ποιότητας» (άρθρο 215) και της «Μονάδας Στρατηγικού Σχεδιασμού» (άρθρο 216).

Το Κεφάλαιο ΚΕ´ (άρθρα 217-222), υπό τον τίτλο «Συμβουλευτικές Επιτροπές», προβλέπει τη σύσταση και τη συγκρότηση, με απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης, Επιτροπών οι οποίες λειτουργούν ως συμβουλευτικά όργανα των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.

Με το Κεφάλαιο ΚΣΤ´ (άρθρα 223-228), υπό τον τίτλο «Θεσμικά εργαλεία», προβλέπεται η έκδοση «Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος» (άρθρο 223), «Στρατηγικού Σχεδίου Ιδρύματος» (άρθρο 224), «Σχεδίου ασφάλειας και προστασίας» (άρθρο 225), «Σχεδίου για την ισότιμη πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με ειδικές και εκπαιδευτικές ανάγκες» (άρθρο 226), «Σχεδίου ψηφιακού μετασχηματισμού» (άρθρο 227) και «Σχεδίου αειφόρου ανάπτυξης» σε κάθε Α.Ε.Ι. (άρθρο 228).

Με το Κεφάλαιο ΚΖ´ (άρθρα 229-259), υπό τον τίτλο «Οργάνωση και λειτουργία Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας», ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν τον Ειδικούς Λογαριασμούς Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) των Α.Ε.Ι., όπως, μεταξύ άλλων, ο σκοπός και οι πόροι των Ε.Λ.Κ.Ε. (άρθρα 229-230), η «Επιτροπή Ερευνών» (άρθρα 231-233), ο «Επιστημονικός Υπεύθυνος» των σχετικών έργων και προγραμμάτων, τα οποία χρηματοδοτούνται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. (άρθρο 234), η «Μονάδα Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης» (Μ.Ο.Δ.Υ.) (235-236), η οικονομική διαχείριση (άρθρο 237), η έγκριση προϋπολογισμού και απολογισμού (238-239), η ανάληψη υποχρεώσεων (άρθρο 240), και η αξιοποίηση αδιάθετου ταμειακού υπολοίπου έργου ή προγράμματος και περιουσιακών ταμειακών διαθεσίμων (αποθεματικά) των Ε.Λ.Κ.Ε. (άρθρα 241-242). Επίσης, ρυθμίζονται ζητήματα όπως η συγκρότηση «Ομάδας Έργου», η απασχόληση, οι αποδοχές και οι μετακινήσεις του αναγκαίου προσωπικού ανά έργο ή πρόγραμμα (άρθρα 243-248), η διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων (249-252), έκδοσης χρηματικών ενταλμάτων προπληρωμής (253), ελέγχου, εκκαθάρισης και πληρωμής δαπανών (254), η λειτουργία Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος της Μονάδας Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης (Μ.Ο.Δ.Υ.) (άρθρο 255), η παροχή φορολογικών κινήτρων σε επιχειρήσεις για τη χρηματοδότηση της έρευνας (256), η διαδικασία είσπραξης εσόδων από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας μελών του προσωπικού των Α.Ε.Ι. (άρθρο 257), η ανάπτυξη συστήματος εσωτερικού ελέγχου στους Ε.Λ.Κ.Ε. (άρθρο 258), και η έγκριση «Οδηγού Χρηματοδότησης και Διαχείρισης» του Ε.Λ.Κ.Ε., με απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης του Α.Ε.Ι., κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής Ερευνών του Ε.Λ.Κ.Ε. (άρθρο 259).

Με το Κεφάλαιο ΚΗ´ (άρθρα 260-266), υπό τον τίτλο «Εταιρείες Αξιοποίησης και Διαχείρισης Περιουσίας των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων», ορίζεται, εκ νέου, το πλαίσιο ως προς τη δυνατότητα σύστασης σε κάθε Α.Ε.Ι. ανώνυμης εταιρείας αξιοποίησης και διαχείρισης της περιουσίας του, και, συγκεκριμένα, ρυθμίζονται, μεταξύ άλλων, ζητήματα που αφορούν το μετοχικό κεφάλαιο, την έδρα, την επωνυμία και την αποστολή της εταιρείας (άρθρα 260-262), το Διοικητικό Συμβούλιο (263), το σύστημα εσωτερικού ελέγχου (264), τον Κανονισμό Λειτουργίας της εταιρείας (άρθρο 265), και θέματα προσωπικού (άρθρο 266).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΚΘ´ (άρθρα 267-276), υπό τον τίτλο «Ίδρυση, Οργάνωση, Λειτουργία και Αξιολόγηση των Ερευνητικών Πανεπιστημιακών Ινστιτούτων», καθορίζεται η αποστολή (άρθρο 267) και η διαδικασία ίδρυσης των Ερευνητικών Πανεπιστημιακών Ινστιτούτων (άρθρο 268), περιλαμβάνονται ρυθμίσεις για τα όργανα διοίκησης τους (άρθρο 269) και

για τη χρηματοδότηση τους (άρθρο 270), ρυθμίζεται η οικονομική διαχείριση αυτών (άρθρο 271), κατοχυρώνεται η αρχή της δημοσιότητας και της διαφάνειας (άρθρο 272) και περιλαμβάνονται ρυθμίσεις αναφορικά με την πρόληψη προσωπικού στα Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα (άρθρο 273), την έγκριση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας τους (άρθρο 274), την εσωτερική αξιολόγησή τους (άρθρο 275), καθώς και σχετικά με την εν γένει οργάνωση και λειτουργία τους (άρθρο 276).

Με το Κεφάλαιο Λ´ (άρθρα 277-282), υπό τον τίτλο «Θέματα ηθικής και δεοντολογίας της έρευνας», προβλέπεται η σύσταση σε κάθε Α.Ε.Ι. «Επιτροπής Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας» (Ε.Η.Δ.Ε.) και ορίζονται ο σκοπός της Ε.Η.Δ.Ε. (άρθρο 277), η συγκρότηση, η θητεία και οι αρμοδιότητες της (άρθρα 278-279), ζητήματα οργάνωσης και λειτουργίας της, καθώς και ζητήματα ασυμβιβάστων και σύγκρουσης συμφερόντων των μελών της (άρθρα 280-282).

Με το Κεφάλαιο ΛΑ´ (άρθρα 283-286), υπό τον τίτλο «Θέματα φοιτητικής μέριμνας και λοιπά φοιτητικά θέματα», ρυθμίζονται, μεταξύ άλλων, ζητήματα χορήγησης στους φοιτητές υποτροφιών αριστείας, βραβείων και ανταποδοτικών υποτροφιών (άρθρο 283), παροχής πλήρους ιατροφαρμακευτικής και νοσοκομειακής περίθαλψης στους φοιτητές (άρθρο 284), δωρεάν διανομής στους φοιτητές διδακτικών συγγραμμάτων (άρθρο 285), καθώς και ζητήματα που αφορούν τη λειτουργία των φοιτητικών συλλόγων (άρθρο 286).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΛΒ´ (άρθρα 287-296), υπό τον τίτλο «Λοιπές Ρυθμίσεις Αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Ανώτατης Εκπαίδευσης», θεσπίζονται ρυθμίσεις αναφορικά με την ακαδημαϊκή ταυτότητα των φοιτητών των ΑΕΙ (άρθρο 287), τις αποδοχές του διδακτικού προσωπικού (άρθρο 288), τις μετατάξεις εκπαιδευτικών και μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (άρθρο 289), το νομικό καθεστώς της παροχής ψηφιακών υπηρεσιών μέσω των Πληροφοριακών Συστημάτων των ΑΕΙ (άρθρο 290), την υποχρέωση των Καθηγητών Πανεπιστημίων της αλλοδαπής ή ερευνητών ερευνητικών κέντρων της αλλοδαπής για υποβολή δήλωσης περιουσιακής κατάστασης (άρθρο 291), τις προϋποθέσεις συμμετοχής των ΑΕΙ σε έτερα νομικά πρόσωπα (άρθρο 292), την ίδρυση Εταιρείας για τη διεθνή προβολή των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (άρθρο 293), τις δωρεές και κάθε είδους οικονομικές ενισχύσεις με αποδέκτες ΑΕΙ (άρθρο 294), την προβολή και προώθηση δράσεων των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (άρθρο 295), καθώς και σχετικά με τους όρους συγχώνευσης και απορρόφησης Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου από Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (άρθρο 296).

Το Μέρος Β´ (άρθρα 297-316), υπό τον τίτλο «Ακαδημαϊκή αναγνώριση

τίτλων σπουδών της αλλοδαπής», διαρθρώνεται σε τρία Κεφάλαια.

Με το Κεφάλαιο Α΄ (άρθρα 297-304), υπό τον τίτλο «Γενικές διατάξεις», ορίζονται, μεταξύ άλλων, η επωνυμία, η έδρα, ο σκοπός, τα όργανα διοίκησης και οι πόροι του «Διεπιστημονικού Οργανισμού Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης» (εφεξής Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.) (άρθρα 297-302), και θεσπίζονται «Εθνικό Μητρώο Αξιολογητών», «Εθνικό Μητρώο Αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης της αλλοδαπής», και «Εθνικό Μητρώο Τύπων Τίτλων Σπουδών Αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων της Αλλοδαπής» (άρθρα 303-304).

Με το Κεφάλαιο Β΄ (άρθρα 305-314), υπό τον τίτλο «Ακαδημαϊκή αναγνώριση», ρυθμίζονται, μεταξύ άλλων, οι συνέπειες και οι προϋποθέσεις αναγνώρισης της «ακαδημαϊκής ισοδυναμίας» τίτλων σπουδών της αλλοδαπής με αντίστοιχους της ημεδαπής (άρθρα 305-306), ορίζονται η διαδικασία αναγνώρισης, με απόφαση του Προέδρου του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. μετά από σχετική εισήγηση Αξιολογητή ή, κατά περίπτωση, του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Ακαδημαϊκής Αναγνώρισης, τα σχετικά «αντισταθμιστικά μέτρα», όπως, παραδείγματος χάριν, η γραπτή δοκιμασία ή η πρακτική άσκηση, στα οποία δύνανται να υποβληθούν οι αιτούντες μετά από απόφαση του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. (άρθρα 307-313), και η δυνατότητα ορισμού ως αναγνωρισμένων, ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης της αλλοδαπής και ως ακαδημαϊκά ισοδύναμων, των τίτλων σπουδών που απονέμουν, με διακρατικές συμφωνίες (άρθρο 314).

Με το Κεφάλαιο Γ΄ (άρθρα 315-316), υπό τον τίτλο «Οργανωτικές Διατάξεις», ορίζεται η διάρθρωση των διοικητικών υπηρεσιών του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. και η στελέχωσή τους (άρθρο 315), και προβλέπεται η αξιολόγηση του έργου του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. από πενταμελή Επιτροπή Ανεξάρτητων Εμπειρογνομόνων (άρθρο 316).

Το Μέρος Γ΄, υπό τον τίτλο «Εκκλησιαστικές Επαρχίες του Οικουμενικού Πατριαρχείου στη Δωδεκάνησο και Άλλες Διατάξεις», αποτελείται από δύο (2) Κεφάλαια.

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α΄ (άρθρα 317-346), υπό τον τίτλο «Εκκλησιαστικές Επαρχίες του Οικουμενικού Πατριαρχείου στη Δωδεκάνησο», ρυθμίζεται το εκκλησιαστικό καθεστώς των Ιερών Μητροπόλεων της Δωδεκανήσου και της Πατριαρχικής Εξαρχίας Πάτμου (άρθρο 317), ορίζεται ότι οι Ιερές Μητροπόλεις της Δωδεκανήσου και η Πατριαρχική Εξαρχία Πάτμου αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (άρθρο 318), κατονομάζονται οι Ιερές Μητροπόλεις της Δωδεκανήσου (άρθρο 319), θεσπίζονται ρυθμίσεις αναφορικά με το καθεστώς της Πατριαρχικής Εξαρχίας Πάτμου (άρθρο 320) και καθορίζονται τα όρια των Ιερών Μητροπόλεων της Δωδεκανήσου (άρθρο 321). Επιπροσθέτως, ρυθμίζεται το νομικό καθεστώς ίδρυσης, κατάργησης

και συγχώνευσης των Ιερών Μητροπόλεων (άρθρο 322), θεσπίζονται διατάξεις αναφορικά με την εκλογή (άρθρο 323), τη μετάθεση (άρθρο 324), την παύση (325) και την κοιμήση, παραίτηση και απαλλαγή για λόγους υγείας ή γήρατος των Μητροπολιτών (άρθρο 326), καθορίζονται τα καθήκοντα (άρθρο 327) και οι αποδοχές αυτών (άρθρο 328), περιλαμβάνονται ρυθμίσεις σχετικά με την ίδρυση, συγχώνευση και κατάργηση Ενοριών (άρθρο 329) και Ιερών Μονών και Ησυχαστηρίων (άρθρο 330), προσδιορίζεται το καθεστώς της Ιεράς Βασιλικής, Πατριαρχικής, Σταυροπηγιακής και Κοινοβιακής Ανδρώας Μονής Αγίου Ιωάννη του Θεολόγου και Ευαγγελιστού (331) και των Ιερών Πατριαρχικών και Σταυροπηγιακών Μονών (332), και καθορίζονται οι όροι σύστασης των Εκκλησιαστικών Ιδρυμάτων (άρθρο 333). Επιπλέον, καθορίζεται ο τρόπος διοίκησης, διαχείρισης και αξιοποίησης της περιουσίας κάθε νομικού προσώπου των Ιερών Μητροπόλεων της Δωδεκανήσου και της Πατριαρχικής Εξαρχίας Πάτμου, των Ιερών Μονών, και των Ιερών Ναών τους (άρθρο 334), ρυθμίζεται η κάλυψη των οργανικών θέσεων του προσωπικού (άρθρο 335) και ορίζονται οι εν γένει υπηρεσιακοί κανόνες (άρθρο 336). Ακόμη, περιλαμβάνονται ρυθμίσεις σχετικά με τη σύγκληση, συγκρότηση και λειτουργία των Μητροπολιτικών, Εξαρχικών και Εκκλησιαστικών Συμβουλίων (άρθρο 337), την έκδοση Κανονισμών για τη ρύθμιση ειδικότερων και λεπτομερειακών εσωτερικών θεμάτων που αφορούν στις Μητροπόλεις Δωδεκανήσου ή στην Πατριαρχική Εξαρχία Πάτμου (άρθρο 338), το Επίσημο Δελτίο των Επαρχιών του Οικουμενικού Θρόνου της Δωδεκανήσου «Δωδεκάνησος» (άρθρο 339) καθώς και με την τήρηση ιστοσελίδων των Ιερών Μητροπόλεων της Δωδεκανήσου και της Πατριαρχικής Εξαρχίας Πάτμου (άρθρο 340). Τέλος, ρυθμίζεται το νομικό καθεστώς των αδειών δόμησης των Ιερών Ναών και εκκλησιαστικών ακινήτων (άρθρο 341), κατοχυρώνεται η αρμοδιότητα των Εκκλησιαστικών Δικαστηρίων (άρθρο 342), καθορίζονται οι σχετικές με την επικοινωνία ρυθμίσεις (άρθρο 343), καταργείται το Νομικό Πρόσωπο «Ελληνική Ορθόδοξη Κοινότητα Ρόδου» (άρθρο 344), θεσπίζεται, για όσα θέματα δεν προβλέπεται η ρύθμισή τους στο παρόν, η αναλογική εφαρμογή του ν. 4149/1961 (Α΄ 41) και ν. 590/1977 (Α΄ 146) (άρθρο 445) και ορίζεται ότι η σύσταση Ιερών Μονών και Ενοριών στις Ιερές Μητροπόλεις της Δωδεκανήσου και την Πατριαρχική Εξαρχία Πάτμου, οι οποίες υφίστανται μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, αποδεικνύεται με διαπιστωτική πράξη του οικείου Μητροπολίτη ή του Πατριαρχικού Εξάρχου Πάτμου, αντιστοίχως (άρθρο 346).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β΄ (άρθρα 347-353), υπό τον τίτλο «Λοιπές Ρυθμίσεις Αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Θρησκευμάτων», ρυθμίζεται το νομικό καθεστώς των οργανικών θέσεων κληρικών της Εκκλη-

σίας της Ελλάδος (άρθρο 347) και της Εκκλησίας της Κρήτης (άρθρο 348), καθώς και ζητήματα προσωπικού (άρθρο 349), και τροποποιούνται διατάξεις του Ν. 3512/2006 (Α΄ 64) (άρθρο 350) και του Ν.3536/2007 (Α΄ 42) (άρθρο 351). Επιπροσθέτως, περιλαμβάνονται ρυθμίσεις σχετικά με την εκποίηση των κινητών και ακινήτων των Οργανισμών Διαχείρισης Κτημάτων Βακούφ Κω και Ρόδου (άρθρο 352), και με τους όρους εισαγωγής των μαθητών στα Γενικά Εκκλησιαστικά Γυμνάσια και στα Γενικά Εκκλησιαστικά Λύκεια (άρθρο 353).

Το Μέρος Δ΄, υπό τον τίτλο «Λοιπές Ρυθμίσεις Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων», αποτελείται από τρία (3) Κεφάλαια.

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α (άρθρα 354-364), υπό τον τίτλο «Ρυθμίσεις Γενικής Γραμματείας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Δι[ά] Βίου Μάθησης και Νεολαίας», τροποποιείται το άρθρο 28 του Ν. 4763/2020 (Α΄ 254) (άρθρο 354), εισάγεται η δυνατότητα παροχής από τα ΙΕΚ πειραματικών ειδικοτήτων ή ειδικοτήτων με πιλοτικό πρόγραμμα (άρθρο 355), αντικαθίσταται η παράγραφος 19 του άρθρου 34 του Ν. 4763/2020 (Α΄ 254) (άρθρο 356), ρυθμίζονται οι όροι της φοίτησης στο Μεταλυκειακό Έτος (άρθρο 357) και περιλαμβάνονται εξουσιοδοτικές διατάξεις (άρθρο 358). Επιπροσθέτως, τροποποιείται η παράγραφος 4 του άρθρου 41 του Ν. 4763/2020 (άρθρο 359), ρυθμίζεται η πιστοποίηση των αποφοίτων ΙΕΚ (άρθρο 360), αναδιαμορφώνεται η παρ. 16 (άρθρο 361), η παρ. 27 (άρθρο 362) και η παρ. 31 (άρθρο 363) του άρθρου 169 του ν. 4763/2020 (Α΄ 254), και ορίζεται ότι όλοι οι τίτλοι που χορηγεί ο Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.) για όλα τα συστήματα πιστοποίησης που υλοποιεί εκδίδονται ηλεκτρονικά (άρθρο 364).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β΄ (άρθρα 365-370), υπό τον τίτλο «Ρυθμίσεις για το Ίδρυμα Νεολαίας και Δι[ά] Βίου Μάθησης (ΙΝΕΔΙΒΙΜ)», περιλαμβάνονται ρυθμίσεις αναφορικά με το ΔΣ του ΙΝΕΔΙΒΙΜ (άρθρο 365), καθορίζονται οι αρμοδιότητες του Προέδρου του ΙΝΕΔΙΒΙΜ (άρθρο 366), προσδιορίζεται το νομικό καθεστώς της οικονομικής διαχείρισης του ΙΝΕΔΙΒΙΜ (άρθρο 367), και της κατάρτισης του κανονισμού λειτουργίας του (άρθρο 368), ορίζεται ότι για την πρόσληψη προσωπικού που πρόκειται να απασχοληθεί σε δημόσιες υπηρεσίες στο πλαίσιο προγραμμάτων, δράσεων ή έργων που χρηματοδοτούνται από ευρωπαϊκούς ή εθνικούς πόρους, το ΙΝΕΔΙΒΙΜ ενεργεί ως αντιπρόσωπος του Δημοσίου (άρθρο 369), και ρυθμίζεται η εσωτερική διάρθρωση του ΙΝΕΔΙΒΙΜ (άρθρο 370).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Γ΄ (άρθρα 371-385), υπό τον τίτλο «Λοιπές Ρυθμίσεις του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων», καθορίζεται το πρόγραμμα των ολοήμερων Δημοτικών Σχολείων και Νηπιαγωγείων (άρ-

θρο 371), προσδιορίζονται οι προϋποθέσεις λήψης των «Μονάδων Συνθηκών Διαβίωσης» για τους νεοδιοριστούς εκπαιδευτικούς ή τα μέλη Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού ή Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού (άρθρο 372), ρυθμίζεται η παράταση άσκησης καθηκόντων των διευθυντών, προϊσταμένων και υποδιευθυντών σχολικών μονάδων και Εργαστηριακών Κέντρων και των υπευθύνων τομέων των Εργαστηριακών Κέντρων (άρθρο 373), καθορίζεται η διαδικασία αποτίμησης των κριτηρίων επιλογής των υποψήφιων στελεχών της εκπαίδευσης ως προς τη γνώση ξένης γλώσσας (άρθρο 374) και θεσπίζεται η παράταση της θητείας και άσκησης καθηκόντων Περιφερειακών Διευθυντών Εκπαίδευσης (άρθρο 375). Επιπροσθέτως, ορίζεται ότι αρμόδια συμβούλια για τη συμμόρφωση της Διοίκησης στις δικαστικές αποφάσεις οι οποίες αφορούν σε διαδικασία επιλογής και τοποθέτησης Συντονιστών Εκπαιδευτικού Έργου, είναι τα Περιφερειακά Συμβούλια Επιλογής (άρθρο 376). Ακόμη, θεσπίζεται η δυνατότητα των στελεχών εκπαίδευσης και των λοιπών εκπαιδευτικών να παρέχουν υπηρεσίες στο Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο των Ε.Σ.Π.Α. 2014-2020 και 2021-2027 (άρθρο 377), ρυθμίζεται η διαδικασία καταβολής των οδοιπορικών εξόδων των εκπαιδευτικών, συντονιστών και διοικητικών υπαλλήλων ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης εξωτερικού (άρθρο 378) καθώς και ζητήματα αποσπάσεων εκπαιδευτικών στη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας (άρθρο 379), και τροποποιείται η παράγραφος 3 του άρθρου 7 του ν. 3149/2003 (Α΄ 141) (άρθρο 380). Τέλος, περιλαμβάνονται ρυθμίσεις σχετικά με την απόσπαση προσωπικού του Ελληνικού Ινστιτούτου Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών (άρθρο 381), την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (άρθρο 382) και στα Τμήματα Μουσικών Σπουδών ειδικότερα (άρθρο 383), ρυθμίζονται θέματα δαπανών για τη συμμετοχή του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων στο πρόγραμμα του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης για την διεθνή αποτίμηση των δεξιοτήτων και ικανοτήτων των ενήλικων (άρθρο 384), και θεσπίζεται η δυνατότητα μεταφοράς της έδρας Σχολικής Μονάδας Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (άρθρο 385).

Το Μέρος Ε΄, υπό τον τίτλο «Εξουσιοδοτικές Διατάξεις» αποτελείται από τέσσερα (4) Κεφάλαια. Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α΄ (άρθρα 386-416), υπό τον τίτλο «Εξουσιοδοτικές Διατάξεις Μέρους Α΄», θεσπίζονται εξουσιοδοτικές διατάξεις για τις επιμέρους ρυθμίσεις του Μέρους Α΄. Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β΄ (άρθρα 417-419), υπό τον τίτλο «Εξουσιοδοτικές Διατάξεις Μέρους Β΄», θεσπίζονται εξουσιοδοτικές διατάξεις για τις επιμέρους ρυθμίσεις του Μέρους Β΄. Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Γ΄ (άρθρα 420-421), υπό τον τίτλο «Εξουσιοδοτικές Διατάξεις Μέρους Γ΄», θεσπίζονται εξουσιοδοτικές διατάξεις για τις επιμέρους ρυθμίσεις του Μέρους Γ΄.

Με τη διάταξη του Κεφαλαίου Δ΄ (άρθρο 422), υπό τον τίτλο «Εξουσιοδοτικές Διατάξεις Μέρους Δ΄», θεσπίζονται εξουσιοδοτικές διατάξεις για τις επιμέρους ρυθμίσεις του Μέρους Δ΄.

Το Μέρος ΣΤ΄, υπό τον τίτλο «Μεταβατικές Διατάξεις αποτελείται από τέσσερα (4) Κεφάλαια. Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α΄ (άρθρα 423-453), υπό τον τίτλο «Τελικές- Μεταβατικές Διατάξεις Μέρους Α΄», θεσπίζονται μεταβατικές διατάξεις που αναφέρονται σε επιμέρους ρυθμίσεις του Μέρους Α΄. Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β΄ (άρθρα 454-456), υπό τον τίτλο «Τελικές- Μεταβατικές Διατάξεις Μέρους Β΄», θεσπίζονται μεταβατικές διατάξεις που αναφέρονται σε επιμέρους ρυθμίσεις του Μέρους Β΄. Με τη διάταξη του Κεφαλαίου Γ΄ (άρθρο 457), υπό τον τίτλο «Τελικές- Μεταβατικές Διατάξεις Μέρους Γ΄», θεσπίζονται μεταβατικές διατάξεις που αναφέρονται σε επιμέρους ρυθμίσεις του Μέρους Γ΄. Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Δ΄ (άρθρα 458-459), υπό τον τίτλο «Τελικές- Μεταβατικές Διατάξεις Μέρους Δ΄», θεσπίζονται μεταβατικές διατάξεις που αναφέρονται σε επιμέρους ρυθμίσεις του Μέρους Δ΄.

Το Μέρος Ζ΄, υπό τον τίτλο «Καταργούμενες Διατάξεις» αποτελείται από τρία (3) Κεφάλαια. Με τις διατάξεις των Κεφαλαίων Α΄, Β΄ και Γ΄ (άρθρα 460-463), υπό τον τίτλο «Καταργούμενες Διατάξεις Μέρους Α΄», «Καταργούμενες Διατάξεις Μέρους Β΄» και «Καταργούμενες Διατάξεις Μέρους Γ΄» αντίστοιχα, ορίζονται οι καταργούμενες διατάξεις των εν λόγω μερών.

Το Μέρος Η΄, υπό τον τίτλο «Έναρξη ισχύος», αποτελείται από ένα άρθρο το οποίο ορίζει την έναρξη ισχύος των διατάξεων του νόμου.

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί των άρθρων 5 και 21

Σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 21 του νομοσχεδίου, η ίδρυση, συγχώνευση, κατάτμηση, μετονομασία, μεταβολή έδρας και κατάργηση των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και των ακαδημαϊκών τους μονάδων (Σχολής ή Τμήματος Α.Ε.Ι.), αντιστοίχως, πραγματοποιείται με προεδρικό διάταγμα. Για την έκδοσή του απαιτείται απλή γνώμη της Συγκλήτου του Α.Ε.Ι. και της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.), η οποία δίδεται κατόπιν ερωτήματος του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων. Σε περίπτωση που παρέλθει άπρακτη η προθεσμία, η σχετική πρόταση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων, Οικονομικών και Εσωτερικών υποβάλλεται χωρίς την παροχή γνώμης. Όταν πρόκειται για μεταβολές ακαδημαϊκών μονάδων επιπέδου Σχολής ή Τμήματος, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 21, η Σύγκλητος του Α.Ε.Ι. δύναται να ζητεί την εισήγηση του αρμόδιου συλλογικού

οργάνου της ακαδημαϊκής μονάδας στην οποία αφορά η μεταβολή.

Παρατηρείται ότι, σύμφωνα με την οικεία συνταγματική ρύθμιση του άρθρου 16 παρ. 5, «(...) Συγχώνευση ή κατάτμηση ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων μπορεί να γίνει και κατά παρέκκλιση από κάθε αντίθετη διάταξη, όπως νόμος ορίζει.». Όπως έχει κριθεί από τη νομολογία, στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 7 του ν. 4009/2011, δεν αντίκειται στις διατάξεις του άρθρου 16 του Συντάγματος ρύθμιση με την οποία παρέχεται εξουσιοδότηση έκδοσης προεδρικού διατάγματος, κατόπιν τεκμηριωμένης πρότασης του αρμόδιου Υπουργού Παιδείας και απλής γνώμης του Συμβουλίου του οικείου Ιδρύματος, μετά από διατύπωση γνώμης της Συγκλήτου του. Ειδικότερα, έχουν γίνει δεκτά τα κάτωθι (βλ. ΣτΕ 1268/2016, 3236/2015, 2634/2014): «(...) Η αρχή δε της πλήρους αυτοδιοίκησης των Α.Ε.Ι. έχει ως περιεχόμενο την εξουσία των ιδρυμάτων αυτών να αποφασίζουν για τις δικές τους υποθέσεις με δικά τους όργανα, της κρατικής εποπτείας περιοριζόμενης στην άσκηση ελέγχου νομιμότητας επί των πράξεων των οργάνων αυτών. Η ανωτέρω εξουσία των Α.Ε.Ι. περιορίζεται στην εφαρμογή των κανόνων δικαίου που διέπουν την οργάνωση και τη λειτουργία τους, δεν περιλαμβάνει όμως και το δικαίωμα θέσπισης των σχετικών κανόνων ή της σύμπραξης στην παραγωγή τους (...). Με το συνταγματικό αυτό πλαίσιο, η θέσπιση των κανόνων που διέπουν την οργάνωση και τη λειτουργία των Α.Ε.Ι. ανήκει στην αρμοδιότητα της νομοθετικής λειτουργίας και ασκείται από τα όργανα και με τη διαδικασία που προβλέπει το Σύνταγμα. Κατά την άσκηση της αρμοδιότητάς του αυτής ο νομοθέτης διαθέτει ευρύτατα περιθώρια εξουσίας και δεν υποχρεούται να ακολουθήσει ορισμένο οργανωτικό και λειτουργικό πρότυπο, πρέπει όμως να οργανώνει τα Α.Ε.Ι. ενόψει των εκάστοτε κρατουσών επιστημονικών, οικονομικών και κοινωνικών συνθηκών, διασφαλίζοντας, παράλληλα, την πλήρη αυτοδιοίκησή τους και την ακώλυτη άσκηση της ακαδημαϊκής ελευθερίας (...). [Ε]νόψει όσων έγιναν δεκτά στην προηγούμενη σκέψη, οι προπαρατεθείσες διατάξεις του άρθρου 7 του ν. 4009/2011, οι οποίες παρέχουν εξουσιοδότηση για τη συγχώνευση, κατάτμηση, μετονομασία και κατάργηση Α.Ε.Ι. και μεταβολή της έδρας τους, για την ίδρυση, συγχώνευση, κατάτμηση, μετονομασία και κατάργηση Σχολών και Τμημάτων και μεταβολή της έδρας τους, καθώς και για τη ρύθμιση συναφών οργανωτικών θεμάτων, με προεδρικό διάταγμα, κατόπιν τεκμηριωμένης βάσει των κριτηρίων του νόμου, πρότασης του αρμόδιου Υπουργού Παιδείας και απλής γνώμης της Α.Δι.Π. και του Συμβουλίου του οικείου Ιδρύματος, μετά από διατύπωση γνώμης της Συγκλήτου του, δεν αντίκεινται στις ανωτέρω διατάξεις του άρθρου 16 του Συντάγματος (Σ.τ.Ε. 2634/2014).».

Σε στοίχιση με τα ανωτέρω, ο νομοθέτης έχει σε άλλες περιπτώσεις ορί-

σει ως προϋπόθεση έκδοσης του σχετικού προεδρικού διατάγματος τη σύμφωνη γνώμη της Συγκλήτου των οικείων Ιδρυμάτων για την ίδρυση, συγχώνευση, κατάτμηση, μετονομασία, κατάργηση και μεταβολή έδρας των Α.Ε.Ι. και των Σχολών και Τμημάτων των Α.Ε.Ι. (βλ. άρθρο 5 παρ. 2 και άρθρο 10 παρ. του ν. 4485/2017, αντιστοίχως), ενώ, σε άλλες, τη διατύπωση απλής γνώμης του αρμόδιου συλλογικού οργάνου (άρθρο 7 του ν. 4009/2011, άρθρο 1 του ν. 4076/2012, άρθρο 191 του ν. 4823/2021). Σύμφωνα με τη νομολογία (ΣτΕ 3751/2014), «(...) από τις προπαρατεθείσες συνταγματικές διατάξεις δεν απαιτείται σύμφωνη γνώμη οργάνων των οικείων Α.Ε.Ι. πριν από την κατάτμηση ή συγχώνευσή τους, η οποία, μάλιστα, στις περιπτώσεις που δεν θα δινόταν, δεν θα επέτρεπε στο νομοθέτη ή την κατ' εξουσιοδότησή του κανονιστικώς δρώσα κρατική Διοίκηση, την ανωτέρω κατάτμηση ή συγχώνευση των Α.Ε.Ι. και των οργανωτικών τους μονάδων».

Εν προκειμένω, διά του ερωτήματος του Υπουργού προς τα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος πρέπει να δίδεται στα τελευταία η ουσιαστική δυνατότητα να γνωμοδοτήσουν σχετικά με τις προωθούμενες αλλαγές. Σε διαφορετική περίπτωση, μεταβολές που επέρχονται στις ακαδημαϊκές μονάδες με περιεχόμενο ουσιαστικό διαφορετικό από αυτό που περιείχετο στο ερώτημα του Υπουργείου προς το οικείο Α.Ε.Ι., ενδέχεται να θεμελιώνουν παράβαση ουσιαστικού τύπου της διαδικασίας έκδοσης του οικείου διατάγματος (ΣτΕ 794 και 795/2015, 1488/2015, 2309/2015).

2. Επί του άρθρου 8

α. Διά του άρθρου 8 του νομοσχεδίου προτείνεται η σύσταση ενδεκαμελούς οργάνου διοίκησης των Α.Ε.Ι., του Συμβουλίου Διοίκησης, αποτελούμενου από έξι (6) εσωτερικά και πέντε (5) εξωτερικά μέλη. Το ζήτημα του οργανωτικού σχήματος διοίκησης των Α.Ε.Ι., στο πλαίσιο της συνταγματικά κατοχυρωμένης πλήρους αυτοδιοίκησης, έχει απασχολήσει επανειλημμένα τη νομολογία. Όπως εξειδικεύθηκε η εν λόγω αρχή από το Συμβούλιο της Επικρατείας, τα Α.Ε.Ι. διαθέτουν τη δυνατότητα να αποφασίζουν με τα δικά τους όργανα για τις δικές τους υποθέσεις, δηλαδή για την ανάδειξη των οργάνων διοίκησης, τη διαχείριση της περιουσίας τους και την επιλογή του προσωπικού τους (ενδεικτικά ΣτΕ 1816/1983, 2808/1984, 4076/1990).

Το ζήτημα της συνταγματικότητας ρυθμίσεων που προβλέπουν συμμετοχή σε όργανο διοίκησης του Α.Ε.Ι. μελών μη προερχόμενων από το Ίδρυμα, καθώς και ο τρόπος ανάδειξής τους χωρίς τη συμμετοχή του συνόλου της ακαδημαϊκής κοινότητας, έχει απασχολήσει κατά το παρελθόν την επιστήμη (βλ., αντί πολλών, Γνωμοδοτήσεις προς τη Σύνοδο των Πρυτάνεων επί προσχεδίου νόμου για τα Α.Ε.Ι. σε ΕφημΔΔ, 3/2011, σελ. 322-329, Κ. Χρυσόγο-

νος, 330-332, Χ. Ανθόπουλος, 333-335, Γ. Γεραπετρίτης/Σπ. Βλαχόπουλος, και Κ. Γιαννακόπουλος, ΕφημΔΔ, 3/2011, σελ. 339-340). Το ερώτημα κατά πόσον η συμμετοχή στο Συμβούλιο ενός Α.Ε.Ι. εξωτερικών μελών, τα οποία δεν διαθέτουν την ακαδημαϊκή ιδιότητα ή προσόντα αντίστοιχα με εκείνα των μελών Δ.Ε.Π. ελληνικών πανεπιστημίων, αλλά ούτε και την ιδιότητα του δημόσιου λειτουργού, πλήττει τις αρχές της ακαδημαϊκής ελευθερίας και της πλήρους αυτοδιοίκησης των Α.Ε.Ι., έχει κριθεί με την ΣτΕ Ολ 519/2015.

Με την ως άνω απόφαση, το Συμβούλιο της Επικρατείας δέχθηκε ότι «(...) Η αρχή της πλήρους αυτοδιοικήσεως των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων έχει ως περιεχόμενο την εξουσία των εν λόγω ιδρυμάτων να αποφασίζουν για τις δικές τους υποθέσεις με δικά τους όργανα, τα οποία καθορίζονται μεν από τον κοινό νομοθέτη, απαρτίζονται όμως από πρόσωπα που είναι επιφορτισμένα ή μετέχουν, κατά τα ανωτέρω, στην πραγματοποίηση της εκπαιδευτικής και ερευνητικής αποστολής τους. (...) [Ο] νομοθέτης, κατά την άσκηση της αρμοδιότητάς του αυτής, ούτε δεσμεύεται από τις σχετικές απόψεις των ενδιαφερομένων ιδρυμάτων, ούτε υποχρεούται να ακολουθήσει ορισμένο οργανωτικό και λειτουργικό πρότυπο (ΣτΕ 1731/1986 Ολομ., Π.Ε. 144/2008 Ολομ.), αλλά διαθέτει ευρύτατα περιθώρια εξουσίας να οργανώνει το θεσμικό πλαίσιο για την δομή και λειτουργία των Α.Ε.Ι. ανάλογα με τη φύση του ρυθμιζόμενου θέματος (ΣτΕ 982/2012 Ολομ.) και να ορίζει τα πρόσωπα που μετέχουν στη διοίκησή τους, προβλέποντας διαφορετικό τρόπο αναδείξεως ή συμμετοχής στα όργανα από εκείνο που ίσχυε στο παρελθόν, ενόψει και των εκάστοτε ισχυουσών στα πανεπιστήμια συνθηκών, ώστε να μπορούν αυτά να ανταποκριθούν στις εξελισσόμενες επιστημονικές, κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες, με σκοπό την ικανοποίηση των σύγχρονων και πολυεπίπεδων στόχων του πανεπιστημίου (ΣτΕ 982/2012 Ολομ., 1731/1986 Ολομ., Π.Ε. 144/2008 Ολομ., πρβλ. ΣτΕ 32/2009 7μ.)» (σκ. 14).

Το Συμβούλιο της Επικρατείας δέχθηκε, με την ως άνω απόφαση, ότι οι ρυθμίσεις του ν. 4009/2011 που προβλέπουν τη συμμετοχή εξωτερικών μελών στο Συμβούλιο των Α.Ε.Ι. «(...) κινούνται εντός των πλαισίων της αρχής της πλήρους αυτοδιοικήσεως των Α.Ε.Ι. και δεν θίγουν το δικαίωμα των ιδρυμάτων αυτών να αποφασίζουν επί των υποθέσεών τους με δικά τους όργανα, για τους ακόλουθους λόγους: Πρώτον, η συγκρότηση του Συμβουλίου και, ειδικότερα, η επιλογή των εξωτερικών μελών γίνεται με εκλογή από τα «εσωτερικά» μέλη, τα οποία, όπως έχει ήδη εκτεθεί, προέρχονται από τους πλήρους απασχολήσεως καθηγητές πρώτης βαθμίδας και τους αναπληρωτές καθηγητές του ιδρύματος και έχουν εκλεγεί από το σύνολο των καθηγητών και φοιτητών του οικείου Α.Ε.Ι., χωρίς την μεσολάβηση οποιουδήποτε οργάνου της κρατικής διοικήσεως ή άλλου οργάνου και, ως εκ τούτου, α-

ντλούν τη νομιμοποίησή τους από τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας, τα οποία κατ' αυτό τον τρόπο εκπροσωπούνται έμμεσα, πέραν της άμεσης εκπροσωπήσεώς τους από τα εσωτερικά μέλη. (...) Έβδομον, το Συμβούλιο δεν ασκεί την τρέχουσα διοίκηση του Ιδρύματος αλλ' αποτελεί, μέσα στο πλαίσιο και υπό τις προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος, όργανο χαράξεως στρατηγικής, ελέγχου και λογοδοσίας της τρέχουσας διοικήσεως των ΑΕΙ, η οποία ανήκει στον Πρύτανη και την Σύγκλητο. Εξάλλου, το Συμβούλιο δεν ασκεί *stricto sensu* ακαδημαϊκές αρμοδιότητες, ενώ και όσες από τις αρμοδιότητές του άπτονται ακαδημαϊκών ζητημάτων ασκούνται μετά από εισήγηση, πρόταση ή γνώμη (απλή ή σύμφωνη) άλλου οργάνου (...). Η ερμηνεία αυτή ενισχύεται και από σειρά σημαντικών τροποποιήσεων που επέφερε στις αρχικές ρυθμίσεις του Ν. 4009/2011 ο Ν. 4076/2012, από τις οποίες προκύπτει σαφής περιορισμός, αν όχι υποβάθμιση, της συμμετοχής του Συμβουλίου στην άσκηση της διοικήσεως των Α.Ε.Ι., σε σχέση με την ενίσχυση του ρόλου των λοιπών μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας στα άλλα όργανα του Ιδρύματος, της Σχολής και των Τμημάτων. (...) Περαιτέρω, ενώ αρχικά το Συμβούλιο ήταν αρμόδιο για την «εκλογή των κοσμητόρων των σχολών» (άρθρο 8, παρ. 10, περίπτ. ι', του Ν. 4009/2011), η αρμοδιότητά του περιορίζεται, πλέον, στην προεπιλογή των υποψηφίων, ώστε μεταξύ αυτών να εκλεγεί ο κοσμητόρας «από τους καθηγητές και τους υπηρετούντες λέκτορες της Σχολής, με άμεση μυστική και καθολική ψηφοφορία» και, ακολούθως, να διορισθεί από τον Πρύτανη (άρθρο 9, παρ. 2, περίπτ. α' και β', του Ν. 4009/2011, όπως ισχύει). (...) Τέλος, όπως έχει ήδη εκτεθεί στην πέμπτη σκέψη της παρούσης αποφάσεως, με το Ν. 4076/2012 δεν προβλέπονται πλέον «προγράμματα σπουδών», ενώ το Τμήμα επανήλθε ως η «βασική εκπαιδευτική και ακαδημαϊκή μονάδα του Ιδρύματος» έναντι της Σχολής (άρθρο 7, παρ. 1 και 2, του Ν. 4009/2011, όπως ισχύει), για δε την λειτουργία του εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις που ίσχυαν πριν την έναρξη ισχύος του Ν. 4009/2011 (άρθρο 4 παρ. 5 του Ν. 4076/2012). Με τα δεδομένα αυτά, ο προβαλλόμενος στα πλαίσια του πρώτου σκέλους του υπό κρίση λόγου ακυρώσεως ισχυρισμός, κατά τον οποίο οι προαναφερόμενες ρυθμίσεις του Ν. 4009/2011, όπως αυτές ισχύουν μετά το Ν. 4076/2012, με τις οποίες προβλέπεται η συμμετοχή «εξωτερικών» μελών στο Συμβούλιο κάθε Α.Ε.Ι. παραβιάζουν την αρχή της πλήρους αυτοδιοικήσεως των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων είναι απορριπτέος ως αβάσιμος» (σκ. 15).

Το νέο οργανωτικό πλαίσιο που εισάγει το νομοσχέδιο διαφοροποιείται ως προς ορισμένες από τις ρυθμίσεις του Ν. 4009/2011, όπως τις συνεκτίμησε το ανώτατο δικαστήριο στην ανωτέρω απόφαση. Ειδικότερα, ιδίως, με τις προτεινόμενες διατάξεις του παρόντος νομοσχεδίου: i) τα εσωτερικά μέλη

προέρχονται κατ' αρχήν από τη βαθμίδα του Καθηγητή, και μόνο στις περιπτώσεις που υπηρετούν λιγότεροι από 40 Καθηγητές μπορεί να προέρχονται και από τη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή (άρθρο 8), δεν εκπροσωπούνται οι φοιτητές στο όργανο (άρθρο 9), ii) το Συμβούλιο Διοίκησης ασκεί ευρύτερες αρμοδιότητες, ιδίως επί ακαδημαϊκών ζητημάτων (άρθρο 14), iii) ο Πρύτανης και οι Κοσμήτορες επιλέγονται από το Συμβούλιο Διοίκησης.

β. Περαιτέρω, παρατηρείται ότι από το σύνολο των μονοπρόσωπων οργάνων διοίκησης σε επίπεδο Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος, Σχολής και Τμήματος (Πρύτανης, Αντιπρυτάνεις, Εκτελεστικός Διευθυντής, Κοσμήτορας, Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος Τμήματος), τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας -χωρίς τη συμμετοχή των κατηγοριών ειδικού διδακτικού προσωπικού, διοικητικού προσωπικού και φοιτητών- εκλέγουν απευθείας μόνο τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο Τμήματος.

Στις περιπτώσεις μονοτμηματικών Σχολών, όπου δεν χωρεί εκλογή Προέδρου Τμήματος, δεν προβλέπεται εκλογική διαδικασία και, επομένως, ούτε συμμετοχή των μελών Δ.Ε.Π. στην ανάδειξη του αρμόδιου οργάνου. Κατά τούτο γεννάται προβληματισμός κατά πόσον η συγκεκριμένη ρύθμιση αποδίδει την αρχή της πλήρους αυτοδιοίκησης των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

γ. Με την παρ. 2 του άρθρου 8 ορίζεται ότι δικαίωμα υποβολής υποψηφιότητας για τη θέση εσωτερικού μέλους του Συμβουλίου Διοίκησης έχουν τα μέλη Δ.Ε.Π. του Ιδρύματος που βρίσκονται στη βαθμίδα του Καθηγητή, και ότι στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα όπου υπηρετούν σαράντα (40) ή λιγότερα μέλη Δ.Ε.Π. στην ως άνω βαθμίδα, υποψηφιότητα δύνανται να υποβάλλουν και οι Αναπληρωτές Καθηγητές.

Όπως έχει, άλλωστε, συναφώς κριθεί από τη νομολογία (ΣΤΕ 520/2015, σκ. 12): «(...) αβάσιμος και απορριπτός είναι ο υπό κρίση λόγος ακυρώσεως και κατά το δεύτερο σκέλος του, με το οποίο αμφισβητείται η συνταγματικότητα του αποκλεισμού του δικαιώματος του εκλέγεσθαι των επίκουρων καθηγητών Α.Ε.Ι. ως εσωτερικών μελών του Συμβουλίου του οικείου ιδρύματος, ενόψει του ότι, κατά τα προεκτεθέντα, τα Α.Ε.Ι. είναι οργανισμοί, προεχόντως, ιδρυματικού και όχι σωματειακού χαρακτήρα καθώς και του ότι το Σύνταγμα δεν επιβάλλει το ίδιο την συγκεκριμένη ιδιότητα που πρέπει να έχουν τα μέλη των οργάνων των Α.Ε.Ι. Κατά συνέπεια, απόκειται στην ευχέρεια του νομοθέτη να ορίσει ότι τα εσωτερικά μέλη του Συμβουλίου θα προέρχονται από τους Καθηγητές και τους Αναπληρωτές Καθηγητές του οικείου ιδρύματος, οι οποίοι εκλέγονται ως μόνιμοι και όχι από τους επίκουρους καθηγητές, οι οποίοι εκλέγονται με τετραετή θητεία (...) σε συνδυασμό και

με την ρύθμιση του άρθρου 8, παρ. 4, περίπτ. α', του Ν. 4009/2011, η οποία, ορίζοντας ότι «δεν επιτρέπεται να είναι υποψήφιοι [ως εσωτερικά μέλη] καθηγητές οι οποίοι αποχωρούν από την υπηρεσία πριν από τη λήξη της τετραετούς θητείας», αποσκοπεί, προδήλως, στην σταθερότητα της συνθέσεως του οργάνου και στην συνεχή και απρόσκοπτη λειτουργία του καθ' όλη την διάρκεια της τετραετούς θητείας του (...).».

δ. Με το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 8 παρατίθενται οι ιδιότητες οι οποίες είναι ασυμβίβαστες με την ιδιότητα του εσωτερικού μέλους του Συμβουλίου Διοίκησης. Πρόκειται, ειδικότερα, για τις θέσεις του Αντιπρύτανη, του Κοσμήτορα, του Προέδρου Τμήματος και του Διευθυντή Τομέα. Με το δεύτερο εδάφιο της ίδιας παραγράφου ορίζεται ότι «[κ]ατ' εξαίρεση επιτρέπεται η κατοχή της θέσης Διευθυντή Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, Ξενόγλωσσου Προγράμματος Σπουδών, Πανεπιστημιακού Εργαστηρίου, Πανεπιστημιακής Κλινικής, Πανεπιστημιακού Μουσείου και Ερευνητικού Ινστιτούτου». Στον βαθμό που οι ιδιότητες οι οποίες είναι ασυμβίβαστες με τη θέση εσωτερικού μέλους του Συμβουλίου Διοίκησης παρατίθενται στο πρώτο εδάφιο της οικείας παραγράφου, η φράση «κατ' εξαίρεση» του δεύτερου εδαφίου δημιουργεί μάλλον σύγχυση. Για τη μεγαλύτερη νοηματική σαφήνεια του άρθρου, ενδεχομένως θα πρέπει να διευκρινισθεί η εξαίρεση που εισάγεται με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 ή να απαλειφθεί η φράση «κατ' εξαίρεση».

ε. Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 8, τα εξωτερικά μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης απαιτείται να διαθέτουν, ως ελάχιστο τυπικό προσόν, πτυχίο Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής και αυξημένα τυπικά προσόντα, τα οποία όμως δεν προσδιορίζονται περαιτέρω στο παρόν νομοσχέδιο. Κατά τη διατύπωση της διάταξης, τα εξωτερικά μέλη μπορεί να είναι Καθηγητές πανεπιστημίων της αλλοδαπής, αλλά και φυσικά πρόσωπα με ευρεία αναγνώριση ή συμβολή στον πολιτισμό, τις τέχνες, τα γράμματα ή τις επιστήμες, την οικονομία ή την κοινωνία, καθώς και εκπρόσωποι διεθνών οργανισμών ή κοινωνικών εταίρων.

Παρατηρείται, συναφώς, ότι με διατάξεις του παρόντος νομοσχεδίου ανατίθενται στο Συμβούλιο Διοίκησης καθήκοντα που περιέχουν τη διατύπωση ακαδημαϊκής κρίσης, χωρίς να διασφαλίζεται ότι τα εξωτερικά μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης θα διαθέτουν οπωσδήποτε τα απαραίτητα ακαδημαϊκά προσόντα. Ενδεικτικά, τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης ελέγχουν τα εγκεκριμένα Μητρώα Γνωστικών Αντικειμένων και τα Μητρώα Εσωτερικών και Εξωτερικών Εκλεκτόρων, και δύνανται να τα αναπέμψουν (άρθρο 14 παρ. 1 κδ'). Επίσης, καλούνται να αξιολογήσουν τα ακαδημαϊκά και ερευνητικά προσόντα των υποψηφίων για τις θέσεις του Πρύτανη και των Αντιπρυ-

τάνεων (άρθρο 11 παρ. 6), καθώς και τα ακαδημαϊκά και ερευνητικά προσόντα των υποψηφίων για τις θέσεις των Κοσμητόρων που προτείνονται από συγκροτούμενη προς τούτο επιτροπή (άρθρο 24 παρ. 7). Περαιτέρω, προβαίνουν σε έλεγχο νομιμότητας της διαδικασίας επιλογής ή εξέλιξης μελών Δ.Ε.Π. στην οποία περιλαμβάνεται ο έλεγχος της αιτιολογίας ως προς την αξιολόγηση των προσόντων των υποψηφίων (άρθρο 150 παρ.1).

Υπό την ανωτέρω έννοια, και μολονότι ο διαχωρισμός των διοικητικών λειτουργιών των Α.Ε.Ι. σε διοίκηση ακαδημαϊκών υποθέσεων και σε διοίκηση διοικητικών υποθέσεων είναι δυσδιάκριτος, και επομένως δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι υφίσταται πλήρης διαχωρισμός τους (Π. Μαντζούφας, Ακαδημαϊκή ελευθερία. Οργανωτική και διαδικαστική θεώρηση, το συνταγματικό πλαίσιο της εξέλιξης των πανεπιστημιακών, Αθήνα – Θεσσαλονίκη 1997, σελ. 248), παρατηρείται ότι οι αρμοδιότητες του Συμβουλίου Διοίκησης δεν μπορούν να κριθούν στην ολότητά τους ως αμιγώς διοικητικές, καθώς άπτονται ζητημάτων που αφορούν την επιστημονική, ερευνητική και εκπαιδευτική λειτουργία του οικείου Α.Ε.Ι.

Κατόπιν τούτων, τίθεται το ερώτημα αν είναι δόκιμη η άσκηση αρμοδιοτήτων ακαδημαϊκής φύσεως, που περιλαμβάνουν τη διατύπωση επιστημονικής/ακαδημαϊκής κρίσης, από συλλογικό όργανο που συγκροτείται από εσωτερικά και εξωτερικά μέλη, σε περίπτωση κατά την οποία τα εξωτερικά δεν διαθέτουν την ακαδημαϊκή ιδιότητα.

3. Επί του άρθρου 21

Διά του άρθρου 21 ορίζεται η διαδικασία μεταβολών των ακαδημαϊκών μονάδων του Α.Ε.Ι. επιπέδου Σχολής ή Τμήματος, καθώς και η διαδικασία ίδρυσης, συγχώνευσης, κατάτμησης, μετονομασίας ή κατάργησης Τομέα (παρ. 1-5). Παρατηρείται ότι η παρ. 6 του άρθρου 21, με την οποία καθορίζεται η διαδικασία τοποθέτησης και μετακίνησης των μελών Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., δεν εντάσσεται νοηματικά στο πεδίο ρύθμισης του οικείου άρθρου, το οποίο αφορά τις διαδικασίες ίδρυσης, κατάργησης και μεταβολών των ακαδημαϊκών μονάδων.

4. Επί του άρθρου 23

Με το άρθρο 23 ορίζεται η σύνθεση της Κοσμητείας των Σχολών, η οποία αποτελείται από: «α) τον Κοσμήτορα της Σχολής, β) τους Προέδρους των Τμημάτων της Σχολής, γ) έναν (1) εκπρόσωπο από κάθε κατηγορία μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.), εφόσον υπηρετούν στα Τμήματα της Σχολής μέλη των εν λόγω

κατηγοριών προσωπικού, και δ) τους εκπροσώπους των φοιτητών των Τμημάτων της Σχολής σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) των μελών της Κοσμητείας των περ. α) και β), οι οποίοι αναδεικνύονται μεταξύ των εκπροσώπων των φοιτητών στις Συνελεύσεις των Τμημάτων». Δεδομένου ότι ο αριθμός των εκπροσώπων των φοιτητών προκύπτει με υπολογισμό του ποσοστού 10% επί των μελών της Κοσμητείας των περ. α' και β', δηλαδή του Κοσμήτορα και των Προέδρων των Τμημάτων, είναι εύλογο ότι στις περιπτώσεις στις οποίες το πλήθος των Τμημάτων που συγκροτούν μια Σχολή είναι ευάριθμο, αντιστοίχως και ο αριθμός των εκπροσώπων των φοιτητών που προκύπτει θα υπολείπεται της μονάδας. Κρίνεται, συνεπώς, σκόπιμο να διευκρινισθεί ο τρόπος εφαρμογής του μέτρου εκπροσώπησης των φοιτητών, όπως γίνεται σε αντίστοιχες διατάξεις του παρόντος, όπου ενδέχεται να προκύπτει αριθμός μικρότερος της μονάδας (βλ. ενδεικτικά, άρθρο 29 παρ. 1, όπου ορίζεται η συμμετοχή των φοιτητών στη σύνθεση της Συνέλευσης Τμήματος «με ελάχιστη εκπροσώπηση ενός (1) φοιτητή ανά κύκλο σπουδών, εφόσον το Τμήμα οργανώνει προγράμματα σπουδών και για τους τρεις κύκλους»).

5. Επί του άρθρου 24

Το άρθρο 24 παρ. 7 δεύτερο εδάφ. ορίζει την αυξημένη πλειοψηφία που απαιτείται προκειμένου να επιλεγεί ο Κοσμήτορας της Σχολής από τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης. Ειδικότερα, ορίζεται ότι «Μετά από την ολοκλήρωση της αξιολόγησης, με απόφαση του Σ.Δ., που λαμβάνεται με μυστική ψηφοφορία και πλειοψηφία οκτώ ενδεκάτων (8/11) εκλέγεται ο Κοσμήτορας μεταξύ των τριών (3) υποψηφίων. Αν δεν επιτευχθεί η απαιτούμενη πλειοψηφία, η διαδικασία επαναλαμβάνεται, οπότε απαιτείται η πλειοψηφία επτά ενδεκάτων (7/11). Αν δεν επιτευχθεί ούτε η πλειοψηφία των επτά ενδεκάτων (7/11), η διαδικασία επαναλαμβάνεται, οπότε απαιτείται η απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών». Κρίνεται σκόπιμο να διευκρινισθεί η ακολουθητέα διαδικασία σε περίπτωση κατά την οποία ούτε με την δεύτερη επανάληψη της διαδικασίας, δηλαδή την τρίτη κατά σειρά ψηφοφορία, επιτυγχάνεται η απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών.

6. Επί των άρθρων 42-43

Με το άρθρο 42 οργανώνεται η επιλογή εκπροσώπων των φοιτητών στη Γενική Συνέλευση του Τμήματος και της Κοσμητείας των Σχολών των ΑΕΙ. Η επιλογή γίνεται με ηλεκτρονική ψηφοφορία και χρήση ενιαίου ψηφοδέλιου ανά κύκλο σπουδών. Με τον τρόπο αυτόν, ο φοιτητής επιλέγει μεμονωμένα πρόσωπα τα οποία εντάσσονται στο ενιαίο ψηφοδέλτιο. Κάθε φοιτητής δύ-

νεται να επιλέξει έως δύο υποψηφίους από τους φοιτητές του πρώτου κύκλου και έναν υποψήφιο για τον δεύτερο και για τον τρίτο κύκλο σπουδών. Περαιτέρω, με το άρθρο 43 συνιστάται Συμβούλιο Φοιτητών για κάθε ΑΕΙ, το οποίο αποτελείται από τους εκπροσώπους των φοιτητών στις Κοσμητείες του οικείου ΑΕΙ. Επ' αυτών, παρατηρούνται τα ακόλουθα:

α. Κατά το άρθρο 42 αναγνωρίζεται δικαίωμα συμμετοχής στις εκλογές σε όσους φοιτητές δεν έχουν υπερβεί την ανώτατη διάρκεια φοίτησης. Ειδικώς για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, το εν λόγω δικαίωμα έχουν όσοι δεν έχουν υπερβεί την ελάχιστη διάρκεια του προγράμματος, και, ως προς τους υποψήφιους διδάκτορες, όσοι δεν έχουν συμπληρώσει τρία έτη. Όμως, γεννάται προβληματισμός αν ο αποκλεισμός των υπόλοιπων φοιτητών, ενόσω διατηρούν τη φοιτητική ιδιότητα, είναι σύμφωνος με τις αρχές της αυτοδιοίκησης των ΑΕΙ και της αρχής της ισότητας. Σημειώνεται περαιτέρω, ότι η προτεινόμενη ρύθμιση ενδέχεται να δημιουργήσει και πρακτικά ζητήματα, στις περιπτώσεις στις οποίες η απώλεια της φοιτητικής ιδιότητας επέρχεται με την έκδοση πράξης διαγραφής (άρθρο 76 παρ. 1).

β. Η διαδικασία ανάδειξης των εκπροσώπων των φοιτητών στα όργανα διοίκησης διέπεται από την αρχή της πλήρους αυτοδιοίκησης των ΑΕΙ. Σε αυτό το πλαίσιο έχει κριθεί από την Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας ότι ο νομοθέτης έχει ευρεία ευχέρεια επιλογής, με κριτήριο τη διασφάλιση της ευρύτερης δυνατής συμμετοχής και αντιπροσωπευτικότητας. Μεταξύ άλλων, ο νομοθέτης δύναται να αναθέτει την οικεία αρμοδιότητα στους φοιτητικούς συλλόγους ή να ορίζει «στα πλαίσια λειτουργίας του συλλόγου ειδική διαδικασία αναδείξεως εκπροσώπων ευθέως από τους φοιτητές» (ΟΛΣΤΕ 1853/1990). Με την εν λόγω απόφαση, κρίθηκε συνταγματική η ρύθμιση του ν. 1566/1985 με την οποία η ανάδειξη των εκπροσώπων των φοιτητών γινόταν από το διοικητικό συμβούλιο του οικείου φοιτητικού συλλόγου (νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου ή ενώσεως προσώπων) με το σύστημα της απλής αναλογικής. Το διοικητικό συμβούλιο συνεκροτείτο βάσει του αριθμού των ψήφων που συγκέντρωνε κάθε ψηφοδέλτιο. Κατά το Συμβούλιο της Επικρατείας, ο εν λόγω τρόπος εκπροσώπησης ήταν σύμφωνος με το Σύνταγμα, «γιατί με την προβλεπόμενη από την πιο πάνω διάταξη του νόμου αναλογική εκπροσώπηση όλων των φοιτητικών παρατάξεων, βάσει του αριθμού των ψήφων που είχε λάβει κάθε μία από αυτές, επιτυγχάνεται η ευρύτερη δυνατή συμμετοχή και σύμπραξη των φοιτητών στη διοίκηση και λειτουργία των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων».

Περαιτέρω, προβληματισμός μπορεί να δημιουργηθεί εκ του περιορισμού του αριθμού των προτιμήσεων των φοιτητών στο ενιαίο ψηφοδέλτιο σε βαθμό που υπολείπεται του αριθμού των εκπροσώπων των φοιτητών, δοθέντος

ότι, κατά τούτο, περιορίζεται η ισχύς της ψήφου και συνακόλουθα της αντιπροσωπευτικότητας του εκλογικού αποτελέσματος.

γ. Το Συμβούλιο Φοιτητών συγκροτείται, κατά τον νόμο, ως διοικητικό όργανο, στο πλαίσιο της αυτοδιοίκησης των ΑΕΙ. Όμως, οι αρμοδιότητες που του αναθέτει ο νόμος εκτείνονται πέραν της συμμετοχής στη διοίκηση των ΑΕΙ, και ομοιάζουν με δραστηριότητες που εντάσσονται κατεξοχήν στη σφαίρα δράσης των φοιτητικών συλλόγων. Ειδικότερα, το Συμβούλιο των Φοιτητών «εκπροσωπεί τους φοιτητές» και λειτουργεί ως «σύνδεσμος επικοινωνίας» με τα όργανα διοίκησης, εισηγείται θέματα σχετικά με τη φοιτητική μέριμνα και συνεργάζεται για την «εξυπηρέτηση των συμφερόντων των φοιτητών». Κατά τούτο, τίθεται το ερώτημα αν επέρχεται ανεπίτρεπτη υποκατάσταση διοικητικού οργάνου στη σφαίρα δράσης των φοιτητικών συλλόγων, θεσμού που ορίζεται στο Σύνταγμα (άρθρο 16 παρ. 5) και έχει χαρακτηριστικά ελεύθερης και συλλογικής δράσης.

Σημειωτέον, περαιτέρω, ότι οι φοιτητικοί σύλλογοι αποτελούν ειδικότερη έκφανση της ελευθερίας του συνεταιρίζεσθαι και εγγύηση αποτελεσματικής άσκησης της ακαδημαϊκής ελευθερίας των φοιτητών (βλ., ενδεικτικώς, Πρ. Δαγτόγλου, Ατομικά Δικαιώματα, τρίτη έκδοση, 2010, σελ. 811). Η οργάνωσή τους υπόκειται σε ειδικότερες δεσμεύσεις προκειμένου να διασφαλίζεται η ευρύτερη δυνατή συμμετοχή των φοιτητών και η αντιπροσωπευτικότητα στην επιλογή των εκπροσώπων τους (π.χ., με την οργάνωση ενός μόνο φοιτητικού συλλόγου σε περίπτωση που αυτός υποδεικνύει τους εκπροσώπους στα όργανα διοίκησης, ΟλΣΤΕ 1853/1990).

7. Επί του άρθρου 67

Με το προτεινόμενο άρθρο ρυθμίζονται εξαιρετικώς και αποκλειστικώς οι περιπτώσεις εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Τίθεται το ερώτημα αν η αυστηρή οριοθέτηση που επιφέρει ο νόμος, αξιοποιεί πλήρως τις δυνατότητες που παρέχει η σύγχρονη τεχνολογία, π.χ., αποκλείοντας τη δυναμική διαδικτυακή οργάνωση επιπρόσθετων ασκήσεων κατά την έννοια του άρθρου 64 παρ. 3, εδ. (γ).

8. Επί του άρθρου 83

Με το προτεινόμενο άρθρο, μεταξύ άλλων, ορίζεται ότι δικαίωμα επίβλεψης διπλωματικών εργασιών έχουν μόνο οι διδάσκοντες του οικείου προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών. Δεν είναι, όμως, ευνόητο γιατί αποκλείονται τα υπόλοιπα μέλη Δ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος.

Περαιτέρω, η ρύθμιση δεν προβλέπει την ανάθεση διδακτικού έργου σε ακαδημαϊκούς υποτρόφους, όπως ισχύει σήμερα.

9. Επί του άρθρου 113

Στην παράγραφο 4, η φράση «πλην της υποχρέωσης ενημέρωσης του πληροφοριακού συστήματος του άρθρου 62» πρέπει να αντικατασταθεί από τη φράση «πλην της υποχρέωσης ενημέρωσης του πληροφοριακού συστήματος του άρθρου 61».

10. Επί του άρθρου 143

Με το προτεινόμενο άρθρο, για την εκλογή και εξέλιξη σε θέση μέλους Δ.Ε.Π. απαιτούνται, μεταξύ άλλων, πρωτότυπες δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά, τόμους και πρακτικά, τα οποία λειτουργούν με σύστημα κριτών. Περαιτέρω, συνεκτιμώνται ιδιαίτερος, μεταξύ άλλων, η κατοχύρωση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, η συμμετοχή στην ίδρυση εταιρειών τεχνολογικών και η προσέλκυση χρηματοδοτήσεων.

Το σύστημα κριτών αποτελεί, κατά τεκμήριο, στοιχείο διασφάλισης της ποιότητας των κειμένων που δημοσιεύονται και της αντικειμενικότητας της διαδικασίας επιλογής. Όμως, σε πλείστους κλάδους της επιστήμης, δεν είναι συνήθης η λειτουργία συστήματος κριτών. Περαιτέρω, η θέση του οικείου κριτηρίου ως προϋπόθεσης εκλογής θα δημιουργήσει, οπωσδήποτε, ερμηνευτικά ζητήματα. Εξ άλλου, η κατοχύρωση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και η ίδρυση εταιρειών τεχνολογικών προσιδιάζει σε ειδικούς γνωστικούς κλάδους, και, ευνοήτως, δεν προσφέρεται ως γενικό κριτήριο αξιολόγησης. Ειδικώς η συμμετοχή σε ίδρυση εταιρείας, πράξη δηλαδή επιχειρηματικής δραστηριότητας και ανάληψης επιχειρηματικού κινδύνου, είναι λίαν αμφίβολο αν αποτελεί θεμιτό κριτήριο επιλογής μέλους διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού, δηλαδή διαδικασίας που διέπεται από τη συνταγματική αρχή της αξιοκρατίας και οφείλει να συνάδει με την αρχή της ακαδημαϊκής ελευθερίας. Ανάλογες σκέψεις μπορούν να διατυπωθούν και ως προς την προσέλκυση χρηματοδοτήσεων.

Συναφείς προβληματισμοί μπορούν να εγερθούν και για το κριτήριο της ανάληψης επιστημονικής ευθύνης κατά την έννοια του άρθρου 234, το οποίο συνεκτιμάται ιδιαίτερος για την εξέλιξη των μελών ΔΕΠ. Όπως προκύπτει από την οικεία διάταξη, πρόκειται για δραστηριότητα διαχείρισης πληρωμών, στο πλαίσιο της οποίας ο «επιστημονικός υπεύθυνος» ευθύνεται για την υλοποίηση και πιστοποίηση του έργου, την επιλεξιμότητα των δαπανών και την παρακολούθηση του οικονομικού αντικειμένου του.

Τέλος, δοθέντος ότι, κατά την παρ. 5 του άρθρου, «ικανό μέρος του έργου των υποψηφίων πρέπει να έχει συντελεστεί κατά τα τελευταία πέντε (5) έτη πριν από την υποβολή της αίτησης για εκλογή», δεν είναι σαφές γιατί «για την κρίση του υποψηφίου λαμβάνονται ιδίως υπόψη το έργο και η δραστη-

ριότητά του μετά από την προηγούμενη εκλογή ή εξέλιξή του». Αντιθέτως, κατά την αρχή της αξιοκρατίας, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η συνολική επιστημονική προσφορά και καταξίωση του υποψηφίου. Μάλιστα, αυτός ο περιορισμός δεν ισχύει για τους τυχόν συνυποψηφίους για την ίδια θέση, και, επομένως, τίθεται ζήτημα ίσης μεταχείρισης των υποψηφίων.

11. Επί του άρθρου 145

Στην παράγραφο 2 του προτεινόμενου άρθρου ορίζεται ότι ως εκλέκτορες ιδίου αντικείμενου εντάσσονται και μέλη ΔΕΠ με δημοσιευμένο έργο στο οικείο αντικείμενο, το οποίο αφορά κατ' ελάχιστον στο 50% του συνολικού τους έργου. Επισημαίνεται ότι η χρήση συγκεκριμένου αριθμητικού ποσοστού (έναντι, π.χ., του όρου «ικανού ποσοστού») δυσχεραίνει την εφαρμογή της διάταξης και, ενδεχομένως, υπερακοντίζει τον σκοπό της, ιδίως σε σχέση με μέλη ΔΕΠ που διαθέτουν ογκώδες έργο.

Αντιστοίχως, γεννάται προβληματισμός σχετικά με τον περιορισμό της δυνατότητας ένταξης σε περισσότερα των δύο γνωστικών αντικειμένων «ως ιδίου γνωστικού αντικείμενου» (παρ. 2 εδάφιο β'). Τα οικεία ζητήματα είναι εν πολλοίς τεχνικά, παραλλάσσουν ανά γνωστικό κλάδο, και πρέπει να ερμηνεύονται υπό το φως της διασταύρωσης των γνωστικών αντικειμένων, διά της οποίας συγκροτείται η ενότητα του γνωστικού πεδίου.

12. Επί του άρθρου 146

Η αποκλειστική προθεσμία συγκρότησης του εκλεκτορικού σώματος εντός επτά ημερών από την έκδοση της προκήρυξης, αν και αποσκοπεί στην επιτάχυνση της διαδικασίας, ενδεχομένως να δημιουργήσει προβλήματα εφαρμογής αν, π.χ., επίκειται αφυπηρέτηση μελών ΔΕΠ.

13. Επί του άρθρου 147

Στην παρ. 3 του άρθρου 147 ορίζεται ότι και τα τρία μέλη της Εισηγητικής Επιτροπής σε διαδικασία εκλογής και εξέλιξης οφείλουν να έχουν το ίδιο γνωστικό αντικείμενο με τη θέση που έχει προκηρυχθεί. Όμως, υπό το φως της διασταύρωσης των γνωστικών αντικειμένων, δεν είναι σαφές γιατί αποκλείονται μέλη του εκλεκτορικού σώματος που έχουν συναφές αντικείμενο. Θα ήταν ίσως προσφορότερο ο περιορισμός του νόμου να αφορούσε σε δύο από τα τρία μέλη.

14. Επί του άρθρου 148

Με το προτεινόμενο άρθρο τάσσεται γενική προθεσμία ενός έτους από την έκδοση της απόφασης κατανομής θέσεων έως την ολοκλήρωση της δια-

δικασίας εκλογής, άπρακτη παρέλευση της οποίας οδηγεί, εφόσον πρόκειται για εκλογή σε νέα θέση, σε ματαίωση της διαδικασίας και κατάργηση της θέσης. Όμως, ενώ ο σκοπός της διάταξης είναι η επιτάχυνση των οικείων διαδικασιών, που είναι, συνήθως, χρονοβόρες, οι συνέπειες της τυχόν καθυστέρησης πλήττουν τρίτα πρόσωπα, και δη τους υποψηφίους.

15. Επί του άρθρου 166

Το άρθρο 166 παρ. 2 αναφέρει ότι «(...) Η διαδικασία εκλογής και εξέλιξης των Ερευνητών γίνεται με βάση τα προσόντα των υποψηφίων, όπως προσδιορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 18 ανάλογα με τη βαθμίδα στην οποία γίνεται η εκλογή ή η εξέλιξη, το γνωστικό αντικείμενο της θέσης και τις ερευνητικές ανάγκες του ερευνητικού ινστιτούτου, όπως τα προσόντα αυτά εξειδικεύονται στον εσωτερικό κανονισμό του». Για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, μετά τη φράση «στην παρ. 2 του άρθρου 18» θα μπορούσε να συμπληρωθεί ο αριθμός του νόμου στο οποίο παραπέμπει η διάταξη.

16. Επί του άρθρου 197

Με το άρθρο 197 ορίζονται τα πειθαρχικά παραπτώματα των φοιτητών πρώτου, δεύτερου και τρίτου κύκλου σπουδών. Σύμφωνα με την παρ. 2, περίπτωση θ', πειθαρχικό παράπτωμα συνιστά «η τέλεση οποιουδήποτε πλημμελήματος ή κακουργήματος εφόσον συνδέεται με τη φοιτητική ιδιότητα». Όπως έχει επισημανθεί στην από 8 Φεβρουαρίου 2021 Έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής των Ελλήνων επί του νομοσχεδίου «Εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, προστασία της ακαδημαϊκής ελευθερίας, αναβάθμιση του ακαδημαϊκού περιβάλλοντος και άλλες διατάξεις» (νόμος 4777/2021), «[η] έννοια της συνδέσεως με τη φοιτητική ιδιότητα ενέχει ασάφεια και, επειδή πρόκειται για νομοθετικό ορισμό πειθαρχικού παραπτώματος, ενδεχομένως θα ενδεικνυόταν ο ακριβέστερος προσδιορισμός της» (παρατ. 3).

17. Επί του άρθρου 225

Στην παράγραφο 4, η φράση «που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής Ασφάλειας και Προστασίας» πρέπει να αντικατασταθεί από τη φράση «που εκδίδεται μετά από εισήγηση της Επιτροπής Ασφάλειας και Προστασίας του άρθρου 15 του ν. 4777/2021».

18. Επί του άρθρου 233

Στην παράγραφο 3 προβλέπεται η δυνατότητα του Προέδρου της Επιτροπής Ερευνών «να εξουσιοδοτεί άλλο μέρος της Επιτροπής, για την υπογρα-

φή των εγγράφων της παρ. 2» (περ. α´), και «να μεταβιβάζει την αρμοδιότητα υπογραφής υπηρεσιακών εγγράφων (...) προς τους Προϊσταμένους των οργανικών μονάδων της Μ.Ο.Δ.Υ.» (περ. β´).

Επισημαίνεται ότι με το άρθρο 9 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999) ρυθμίζεται, αφενός, η δυνατότητα μεταβίβασης αρμοδιότητας των διοικητικών οργάνων (βλ. αρ. 9 παρ. 2, που ορίζει ότι «Το αρμόδιο διοικητικό όργανο, αν τούτο προβλέπεται από τις σχετικές διατάξεις, μπορεί, με κανονιστική πράξη του, να μεταβιβάσει την αρμοδιότητά του. Στην περίπτωση αυτή, η αρμοδιότητα ασκείται αποκλειστικά από το όργανο στο οποίο μεταβιβάστηκε, εκτός αν οι σχετικές διατάξεις ορίζουν ότι, παράλληλα, μπορεί να ασκείται και από το όργανο που τη μεταβίβασε»), αφετέρου, η δυνατότητα εξουσιοδότησης υπογραφής (βλ. αρ. 9 παρ. 3: «Το αρμόδιο διοικητικό όργανο, αν τούτο προβλέπεται από τις σχετικές διατάξεις, μπορεί επίσης, με κανονιστική πράξη του, να εξουσιοδοτεί ιεραρχικά υφιστάμενό του όργανο να υπογράφει, με εντολή του, πράξεις ή άλλα έγγραφα της αρμοδιότητάς του»).

Υπό το φως των ανωτέρω, θα ήταν σκόπιμο να διευκρινισθεί αν η διατύπωση «μεταβιβάζει την αρμοδιότητα υπογραφής υπηρεσιακών εγγράφων» αναφέρεται στην παράγραφο 2 ή στην παράγραφο 3 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.

19. Επί του άρθρου 235

Στην περίπτωση στ´ της παραγράφου 2 η φράση «σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε. ν.δ. 365/1974, Α´ 90)» πρέπει να αντικατασταθεί από τη φράση «σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε., ν.δ. 356/1974, Α´ 90)».

20. Επί του άρθρου 243

Στην παράγραφο 7 του άρθρου 243 του νομοσχεδίου ορίζεται ότι η διαδικασία επιλογής προσωπικού σε έργα και προγράμματα των Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι. ρυθμίζεται αποκλειστικά από τις διατάξεις του, και εξαιρείται, μεταξύ άλλων, από το π.δ. 164/2004.

Δεδομένου ότι με το π.δ. 164/2004 ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη η Οδηγία 1999/70/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, «σχετικά με τη συμφωνία πλαίσιο για την εργασία ορισμένου χρόνου, που έχει συναφθεί μεταξύ των διεπαγγελματικών οργανώσεων γενικού χαρακτήρα CES, UNICE και CEEP», η εξαίρεση από το π.δ. 164/2004 δεν μπορεί να αφορά τις σχετικές διατάξεις ενσωμάτωσης της Οδηγίας 1999/70/ΕΚ.

21. Επί του άρθρου 244

Στην παράγραφο 1, η φράση «που δεν εμπίπτει στις περ. α) και β) της παρ. 3 του άρθρου 243» ενδείκνυται να αντικατασταθεί από τη φράση «που δεν εμπίπτει στις περ. α) και β) της παρ. 1 του άρθρου 243».

22. Επί του άρθρου 263

Με το άρθρο 263 ορίζεται ότι οι Εταιρείες αξιοποίησης και διαχείρισης περιοσίας των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων διοικούνται από Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο αποτελείται από πέντε (5) έως εννέα (9) μέλη, προβλέπεται ο τρόπος συγκρότησής του, όπως τα σχετικά κωλύματα και ασυμβίβαστα κ.λπ.

Παρατηρείται ότι απουσιάζει ρύθμιση ως προς τη θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (σύμφωνα με την περίπτωση στ' του άρθρου 58 του ν. 4009/2011, το οποίο καταργείται με το άρθρο 460 του νομοσχεδίου, η θητεία είναι τριετής).

23. Επί του άρθρου 278

Με το άρθρο 278 ορίζονται οι κανόνες συγκρότησης των Επιτροπών Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας (Ε.Η.Δ.Ε.) που συνιστώνται σε κάθε Α.Ε.Ι., ο τρόπος επιλογής των μελών τους, η θητεία τους κ.λπ. Στην περίπτωση β' της παραγράφου 2 ορίζεται ότι «η Επιτροπή Ερευνών του Α.Ε.Ι. ή το Διοικητικό Συμβούλιο του ερευνητικού φορέα αξιολογεί τις υποψηφιότητες και αποφασίζει για τη σύνθεση της Ε.Η.Δ.Ε.».

Δοθέντος ότι, στο Διοικητικό Δίκαιο, ως σύνθεση διοικητικού οργάνου νοείται η συμμετοχή των τακτικών ή αναπληρωματικών μελών σε συγκεκριμένη συνεδρίασή του, η φράση «αποφασίζει για τη σύνθεση της Ε.Η.Δ.Ε.» θα ήταν σκόπιμο να αντικατασταθεί από τη φράση «αποφασίζει για τα πρόσωπα, τα οποία αποτελούν τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη της Ε.Η.Δ.Ε.».

24. Επί του άρθρου 298

Στην περίπτωση γ' της παραγράφου 2 η φράση «σύμφωνα με το άρθρο 293» ενδείκνυται να αντικατασταθεί από τη φράση «σύμφωνα με το άρθρο 304».

25. Επί του άρθρου 301

Στο έκτο εδάφιο της παραγράφου 2 προβλέπεται ότι για την επιλογή και τον διορισμό του Προέδρου και του Αντιπροέδρου του Διεπιστημονικού Οργανισμού Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.) «ακολουθείται η διαδικασία του ν. 4735/2020».

Δοθέντος ότι ο ν. 4735/2020 περιέχει οκτώ Κεφάλαια που ρυθμίζουν διάφορα ζητήματα, θα ήταν σκόπιμη, για την πληρότητα της παραπομπής, η αντικατάσταση της φράσης «ακολουθείται η διαδικασία του ν. 4735/2020» από τη φράση «ακολουθείται η διαδικασία του Κεφαλαίου Β΄ του ν. 4735/2020».

26. Επί του άρθρου 310

Με το άρθρο 310 του νομοσχεδίου ρυθμίζεται η διαδικασία αναγνώρισης ακαδημαϊκής ισοδυναμίας τίτλων σπουδών ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης της αλλοδαπής.

α. Στην παράγραφο 3 ορίζεται ότι «[α]ν υπάρχει προηγούμενο αναγνώρισης ή μη αναγνώρισης όμοιων τίτλων, ο φάκελος εισάγεται στον Πρόεδρο, ο οποίος είναι αρμόδιος να εκδώσει τη σχετική απόφαση αναγνώρισης ή μη αναγνώρισης». Οίκοθεν νοείται ότι της έκδοσης απόφασης αναγνώρισης ή μη αναγνώρισης και της υπαγωγής στην έννοια των «όμοιων τίτλων», προηγείται έλεγχος ως προς το αν οι αντικειμενικές προϋποθέσεις, βάσει των οποίων επήλθε σε προγενέστερο χρόνο η αναγνώριση, παραμένουν οι ίδιες, ή αν, εν τω μεταξύ, έχουν επέλθει αλλαγές, επί παραδείγματι, στη διάρκεια σπουδών κ.λπ. Προς αποφυγή αμφισβητήσεων, σκόπιμη θα ήταν σχετική διευκρίνιση.

β. Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 ορίζεται ότι ως προς τα προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου, εφόσον δεν υπάρχει προηγούμενο αναγνώρισης ή μη αναγνώρισης όμοιων τίτλων, «ο Πρόεδρος δύναται να αναθέτει τον φάκελο κάθε αιτούντος σε έναν (1) αξιολογητή (...) από τον κατάλογο του Εθνικού Μητρώου Αξιολογητών, ο οποίος οφείλει, εντός προθεσμίας δέκα πέντε ημερών, να υποβάλει στον Πρόεδρο γραπτή εισήγηση». Τίθεται, εν προκειμένω, το ερώτημα βάσει ποιων κριτηρίων ασκείται η ως άνω διακριτική ευχέρεια του Προέδρου να αναθέτει ή να μην αναθέτει τον φάκελο σε αξιολογητή. Προς αποφυγή αμφισβητήσεων, σκόπιμη θα ήταν σχετική διευκρίνιση.

27. Επί του άρθρου 311

Στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 311 του νομοσχεδίου ορίζονται τα εξής: «1. Ο Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. κατά τη διαδικασία αναγνώρισης ακαδημαϊκών τίτλων σπουδών πρώτου κύκλου, πλην τίτλων ιατρικής και οδοντιατρικής που αποκτήθηκαν στην αλλοδαπή, κατόπιν εξέτασης του φακέλου και της αίτησης του ενδιαφερόμενου, μπορεί να εκδώσει αιτιολογημένη απόφαση για αντισταθμιστικά μέτρα που περιλαμβάνουν γραπτή δοκιμασία ή πρακτική ά-

σκηση ή συνδυασμό αυτών, σύμφωνα με τις επόμενες παραγράφους. 2. Ο Πρόεδρος του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. κατόπιν εξέτασης του φακέλου και της αίτησης, μπορεί να εκδώσει απόφαση για αντισταθμιστικά μέτρα, εφόσον από την εξέταση της αίτησης και του φακέλου προκύπτουν ουσιώδεις διαφορές μεταξύ του προγράμματος σπουδών που παρακολούθησε ο αιτών και του προγράμματος σπουδών συγκρίσιμου τίτλου σπουδών Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής».

Επισημαίνεται, ως προς την παράγραφο 1, ότι δεν ορίζεται ποιο όργανο του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. εκδίδει τη σχετική απόφαση.

28. Επί των άρθρων 330 παρ. 6, 331 παρ. 5 και 332 παρ. 4

Με τις διατάξεις των άρθρων 330 παρ. 6, 331 παρ. 5 και 332 παρ. 4 θεσπίζεται διάταξη σύμφωνα με την οποία «Εκλογείς, εκλόγιμοι ή διοριστέοι σε θέσεις Ηγουμένων και μελών Ηγουμενοσυμβουλίων των Ιερών Μονών επιτρέπεται να είναι μόνον ημεδαποί», «Εκλογείς, εκλόγιμοι ή διοριστέοι στη θέση του Ηγουμένου και των μελών της Γεροντικής Σύναξης επιτρέπεται να είναι μόνον ημεδαποί» και «Εκλογείς, εκλόγιμοι ή διοριστέοι σε θέσεις Ηγουμένων και μελών Ηγουμενοσυμβουλίων των Ιερών Πατριαρχικών και Σταυροπηγιακών Μονών επιτρέπεται να είναι μόνον ημεδαποί», αντίστοιχα. Στο άρθρο 323 του νομοσχεδίου προβλέπεται ότι «Εκλόγιμοι για τη θέση Μητροπολίτη είναι όσοι διαθέτουν σωρευτικά τα κάτωθι: [...] β) είναι Έλληνες πολίτες ή πολίτες άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή ομογενείς [...]». Προβληματισμός γεννάται κατά πόσον η χρήση του όρου «ημεδαποί» στα υπό σχολιασμό άρθρα είναι δόκιμη ή, σε κάθε περίπτωση, επαρκώς σαφής, ιδίως υπό το πρίσμα της χρήσης των όρων «Έλληνες πολίτες ή πολίτες άλλων κρατών μελών της Ε.Ε. ή ομογενείς» στο σχετικό χωρίο περί εκλογιμότητας του άρθρου 323.

29. Επί του άρθρου 360

Σύμφωνα με το άρθρο 360, «Μετά την παρ. 15 του άρθρου 169 του ν. 4763/2020 (Α΄ 254), προστίθεται παρ. 15Α ως εξής: «15Α. Απόφοιτοι ειδικοτήτων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) που ολοκλήρωσαν επαγγελματική κατάρτιση του ν. 2009/1992 (Α΄ 18), καθώς και απόφοιτοι ειδικοτήτων Ι.Ε.Κ. που ολοκλήρωσαν επαγγελματική κατάρτιση του ν. 4186/2013 (Α΄ 193), συμμετέχουν σε εξετάσεις πιστοποίησης με τους καταλόγους ερωτήσεων που ίσχυαν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, ήτοι την 20η Δεκεμβρίου 2020, έως την 31η Δεκεμβρίου 2023». Προς αποφυγή ενδεχόμενης σύγχυσης από την διαδοχική αναφορά δύο ημερομηνιών ε-

ντός της ίδιας φράσης, σκόπιμη θα ήταν η αναδιατύπωσή της ως εξής: «15Α. Απόφοιτοι ειδικοτήτων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) που ολοκλήρωσαν επαγγελματική κατάρτιση του ν. 2009/1992 (Α΄ 18), καθώς και απόφοιτοι ειδικοτήτων Ι.Ε.Κ. που ολοκλήρωσαν επαγγελματική κατάρτιση του ν. 4186/2013 (Α΄ 193), συμμετέχουν, έως την 31η Δεκεμβρίου 2023, σε εξετάσεις πιστοποίησης με τους καταλόγους ερωτήσεων που ίσχυαν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, ήτοι την 20η Δεκεμβρίου 2020.»

30. Επί του άρθρου 365 παρ. 3

Σύμφωνα με το άρθρο 365 παρ. 3, «Η παρ. 13 του άρθρου 4 του ν. 4115/2013, περί της μεταβίβασης αρμοδιοτήτων του Δ.Σ. του ΙΝΕΔΙΒΙΜ, αντικαθίσταται ως εξής: «13. Το Δ.Σ. μπορεί με απόφασή του να μεταβιβάζει αρμοδιότητες του στον Πρόεδρό του, καθώς και να εγκρίνει τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων του Προέδρου από τον ίδιο στον Αντιπρόεδρο, σε άλλα μέλη του Δ.Σ. ή σε υπαλλήλους του ΙΝΕΔΙΒΙΜ που κατέχουν θέση ευθύνης. Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος ή το μέλος του Δ.Σ. δεν έχουν δικαίωμα ψήφου, όταν πρόκειται για τη λήψη απόφασης που αφορά στη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων σ' αυτούς». Προβληματισμός γεννάται ως προς την αναγκαιότητα περιορισμού του δικαιώματος ψήφου του Προέδρου, Αντιπροέδρου ή του μέλους του Δ.Σ., όταν πρόκειται για τη λήψη απόφασης που αφορά στη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων σε αυτούς. Δεδομένου ότι η ενάσκηση του δικαιώματος της ψήφου συμπεριλαμβάνεται στην αποστολή διοίκησης του Ιδρύματος που έχει ανατεθεί στους Πρόεδρο, Αντιπρόεδρο και μέλη του Δ.Σ. του, δεν προκύπτει, σε επίπεδο δεοντολογίας, προδήλως, γιατί έκαστος εξ αυτών εξαιρείται της ψηφοφορίας επί της προτεινόμενης μεταβίβασης αρμοδιοτήτων σε αυτόν τον ίδιο, στο πλαίσιο της ενάσκησης των καθηκόντων του.

31. Επί του άρθρου 371 παρ. 2

Στην παράγραφο 2 του άρθρου 371 ορίζεται ότι «iii) Στην τρίτη (3η) ζώνη, «Σχολικοί Μαθητικοί Όμιλοι», εντάσσονται, για συνεχόμενο δίωρο καθημερινά, με ενδιάμεσο ολιγόλεπτο διάλειμμα, οι σχολικοί μαθητικοί όμιλοι, στο πλαίσιο λειτουργίας των οποίων δύναται να προσφέρεται δράση, δημιουργική απασχόληση, ελεύθερη έκφραση και ψυχαγωγία με αντικείμενα σχετιζόμενα με τον αθλητισμό, τα ομαδικά αθλήματα, τους παραδοσιακούς ή μοντέρνους χορούς, τη χοροκινητική έκφραση, τις εικαστικές τέχνες, τις χειροτεχνίες και κατασκευές, την εκμάθηση μουσικών οργάνων, την εκπαιδευτική ρομποτική, τα πνευματικά παιχνίδια και παζλ, τα παραδοσιακά παιχνίδια

δια, τις επιστημονικές κατασκευές – πειράματα, τα μαθηματικά παιχνίδια, τη ρητορική τέχνη και δημιουργική γραφή, το ασφαλές και δημιουργικό διαδίκτυο, τη διαπολιτισμική παιδεία, την πολιτειότητα και πολιτότητα, τον εθελοντισμό, την παιδική επιχειρηματικότητα, τη δημιουργία εφημερίδας. Οι σχολικοί μαθητικοί όμιλοι δύνανται, επιπλέον, να δραστηριοποιούνται στην οργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων, κοινωνικών-βιωματικών και περιβαλλοντικών δράσεων, τη συγκρότηση χορωδίας, θεατρικής ομάδας και μαθητικής ορχήστρας». Μεταξύ των δυνητικών αντικειμένων των σχολικών μαθητικών ομίλων συγκαταλέγονται η «πολιτειότητα» και η «πολιτότητα». Λαμβανομένου υπόψη ότι οι όροι αυτοί δεν απαντούν, μέχρι σήμερα, στα λεξικά της ελληνικής γλώσσας, σκόπιμο θα ήταν να αποδοθούν περιφραστικά.

32. Επί του άρθρου 406

Η εξουσιοδοτική διάταξη με τον τίτλο «Εξουσιοδοτικές διατάξεις Κεφαλαίου ΚΒ´» φέρει εκ παραδρομής τον αριθμό 410, αντί του ορθού 406.

33. Επί του άρθρου 455

Με το άρθρο 455 του νομοσχεδίου τίθενται μεταβατικές ρυθμίσεις ως προς το Κεφάλαιο Β´ του Μέρους Β´ του νομοσχεδίου, το οποίο περιέχει ρυθμίσεις όσον αφορά την ακαδημαϊκή αναγνώριση τίτλων σπουδών της αλλοδαπής.

α. Στην παράγραφο 1 ορίζεται ότι «[τ]α στοιχεία των καταλόγων των ομοταγών ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της αλλοδαπής και των τίτλων που απονέμουν, οι οποίοι τηρούνται στον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., εντάσσονται αντίστοιχα στο Εθνικό Μητρώο αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής και το Εθνικό Μητρώο τίτλων σπουδών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής, με απόφαση του Δ.Σ. σύμφωνα με το παρόν». Τίθεται, εν προκειμένω, το ερώτημα αν η ρύθμιση καταλαμβάνει και τον κατάλογο των αλλοδαπών ιδρυμάτων, τα οποία απονέμουν τίτλους σπουδών που οργανώνονται μέσω συμφωνίας δικαιόχρησης με ιδιωτικούς φορείς στην Ελλάδα.

β. Στην παράγραφο 2 ορίζεται ότι εκκρεμείς αιτήσεις προς τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. εξετάζονται σύμφωνα με τις [νέες] διατάξεις του παρόντος. Περαιτέρω, στην παράγραφο 4 ορίζεται ότι «[δ]εν δύναται να υποβληθεί αίτηση αναγνώρισης ακαδημαϊκής ισοδυναμίας που απορρέει από τίτλο σπουδών ανώτατης εκπαίδευσης εφόσον ο τίτλος αυτός έχει συνεκτιμηθεί για "ισοτιμία" ή "ισοτιμία και αντιστοιχία" από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. σύμφωνα με προγενέστερες διατάξεις». Επισημαίνεται ότι δεν προκύπτει ο λόγος για τον οποίο αποκλείονται του δικαιώματος αίτησης αναγνώρισης ακαδημαϊκής ισο-

δυναμίας περιπτώσεις που έχουν κριθεί σύμφωνα με προγενέστερες διατάξεις, πολλώ δε μάλλον, δημιουργείται προβληματισμός ως προς τις περιπτώσεις αιτούντων, οι οποίοι προσέφυγαν δικαστικώς κατά απορριπτικών αποφάσεων του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., και είτε έχουν δικαιωθεί είτε εκκρεμεί η υπόθεσή τους στα Διοικητικά Δικαστήρια.

Αθήνα, 12 Ιουλίου 2022

Οι Εισηγητές
Κωνσταντίνος Δεληκωστόπουλος
Αλέξανδρος Κεσσόπουλος
Επίκουρος Καθηγητής του Πανεπιστημίου Κρήτης
Νικόλαος Παπασπύρου
Αναπληρωτής Καθηγητής της Νομικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Αθηνών
Επιστημονικοί Συνεργάτες
Νέστωρ Πολίτης
Ειδικός Επιστημονικός Συνεργάτης

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Αναπληρωτής Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Α΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αντώνης Παντελής
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής
Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών